

SAIBABA CENTRAL SCHOOL

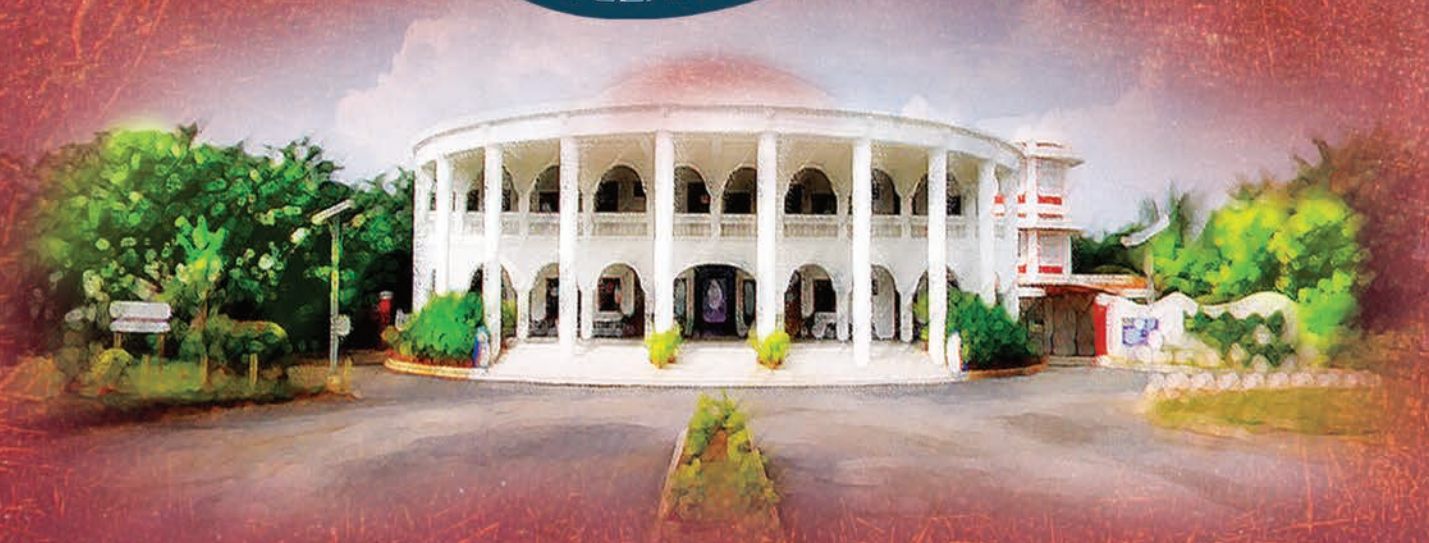


SCHOOL TIMES

OCTOBER

2017-18

NOVEMBER



Affiliated to the Central Board of Secondary Education, Affiliation No: 130115,
Saibabuji Nagar, ONGOLE - 523001, A.P

Tel: 08592-200404, Mob: +91 91777 91798, 96423 90011

Email: info@saibabaschool.com

Website: www.saibabaschool.com www.saibabaschool.edu.in

www.saibabaschool.ac.in

Contents

From the Founder	3	State Level Karate, Wushu, Kung-Fu	
Inter House Sports Championship - 2017	4	Championship - 2017	18
Inter House Quiz Competition	8	One Nation Reading Together	19
Presentation on Safety & First-Aid - Class V	10	Recitation Competition	20
Inter House Debate Competition	12	Fruits Day	21
Inter House Elocution Competition	14	Charity - The Noblest Task	22
Presentation on Adaptation - Class IV	15	Handwriting Capsule	23
Inter House Chess Competition	16	Science Talent Test	24
Calligraphy Competition	17	Current Affairs Talent Test	24
Bala Kala Ratna Award	17	Book Review	25
State Level Karate Championship - 2017	18	The School Rooftop 50 Kilowatt Solar Plant	26
		EKTA Diwas: Vigilance Week	27
		School Appointees for AY 2018-19	28

Creative Writing

పెద్దల మాట	32	Priority to Charity	49
భవిష్యత్తు	44	The Big Red Ball	49
జ్ఞాపకం	44	When I See Rain	50
సహాయం	45	My Puppy	50
గోరంతదీపాలు	45	Healthy Eating	51
'బొమ్మరిల్లు'	46	Music	51
విద్యలక్ష్యం	46	Education Sy(STEM)	52
విశ్వాసం	47	Education	52
జి.యస్.టి	47	Youth Today	53
వృథా	48	Music Is Music	53
సీతాకోకచిలుక	48	Save Water	54
		Friends	54
		Smile Please	54
		Faith, Attitude & Approach	55
		Who Said English is So Easy?	55
		Christmas	55
		Jokes Corner	56
		Garden	56
		Self-Awareness	56
		Vanish!!	57
		Song of The Earth	57
		Childhood	58
		Simple Things Are Best	58
		Our Prayer	59

From the Founder:

Sri Sainathuni Sarath Babuji

Education - Kindling the Love of Learning

The purpose of education is not to indoctrinate children with one's values; it is to make them capable and well equipped. So they can learn how to conduct themselves in the world. For example, how to read, how to write, how to learn, and if they want to know about a particular subject, how to browse and look for it on the web. These are the things they need to be taught.

I like giving children food for thought. Whether it is Faith or Atheism, Rationalism or Communism, whatever it is, don't indoctrinate or brainwash them. Let everything be their personal discovery. We don't need to infuse them with beliefs. Personally I am opposed to children being given religious education and I didn't do it when I was running the school. In the prayer I wrote for the School there is not even the name of any god. It is a totally impersonal ideal, not even God. An impersonal principle, a cosmic law that the children pray to, invoking that spirit of enquiry and love. That is what I like.

Inculcate the love of learning in children, give them the ability to think, and do not limit their thinking.

Children should be given a free environment where they can learn, where they can pursue and form their own values.

One should have free thinking, free thought. If we teach them all kinds of concepts about God or no-God, what kind of freedom is it? What kind of free thought is it if we brainwash small children? What I would do is, not to give them any such concepts! If they have the desire to seek something, they will follow it. In my view, that is free thought.

There should be free, all-round development. And it should depend upon the individual. That choice, that freedom, should be given to every child, to every human being, every adult – not only the child. Questioning everything is the correct thing. Let the children question everything.



INTER HOUSE SPORTS CHAMPIONSHIP- 2017

The great advantage of sports is that they combine exercise with thrill, excitement, and sensation. Sports and games are means of mental and physical growth. Sports and games in the school create a great opportunity for the children to learn many things. They learn how to maintain their mental balance in the midst of hope and despair and how to tackle difficult situations. Sports develop their sense of friendliness besides team spirit.

The Inter House Sports competition at the School is always a hard fought affair, which engages the children fully. The School involves all the students in the competition so that all get a sense of participation and the houses are tested fully as far as their physical strength is concerned. The Sports Meet commenced on 31 August 2017. The students participated enthusiastically in different group games like Basketball, Kho-Kho, Kabaddi, Handball, Tug of war and Football. Semi finals and finals of all the games were held on different days under the supervision of Mr. I. Pothu Raju, PET. All the houses showed their might to win every event and there were tough fights in almost all events. Not only the players but also the spectators of all houses were totally engrossed in all games because of unexpected turns of fortune.

The long sports meet showed the real sporting spirit of all the houses and all sports were fun. The students cheered their houses vociferously. Their sporting spirit implied that the result is not the important thing but how the game is played and enjoyed. The conduct of every player added a great enjoyment to all the events. Moreover, the defeated houses sincerely congratulated its triumphant opponent and showed no signs of humiliation or vexation.







Seniors (VIII to X class) and Juniors (IV to VI) looked forward eagerly to participate in the individual events like running race, long jump, shot-put and relay events. Sub-juniors (I to III) showed their competitive spirit in the events Running, Basketball dribbling and shooting giving their best to contribute maximum points for their respective houses. Children gave thunderous applause and cheered up their respective houses. The first, the second and the third place winners received gold, silver and bronze medals respectively in all events. On other hand our little champs from Kindergarten enthusiastically participated in running race and musical chairs and the winners were also given medals. However, their score was not included in the Inter House Championship.

Children had a lot of fun during the sports meet and participated enthusiastically. At the end of the sports day, 4 X 100 meters relay & tug of war were the centre of attraction. The winners & runner ups were awarded with gold, silver and bronze medals by the Management and the House teachers. The bus drivers and the supervisors also had a running race and tug of war and were awarded medals. The competition for the overall sports championship was fierce. The houses strained every sinew to beat their competitors and emerge as winners. The final score sheet of overall championship below depicts the intensity of competitive spirit among all the houses.

	Einstein	Buddha	Mahatma	Krishnadevaraya
Events Total	455	338	280	439
Games Total	1720	1750	1770	1480
Grand Total	2175	2088	2050	1919

The overall championship went to Einstein house, followed by Buddha, Mahatma and Krishnadevaraya houses in that order.

The Hon. Correspondent, Major Suresh Babu and the Principal, Colonel C V Ramanayya appreciated the champion house for their superlative performance and lauded the efforts of the Physical Education Department of the School, and the support from all other teachers and housemasters.



INTER HOUSE QUIZ COMPETITION

Competitions like quiz plays a vital role in motivating the students to perform and excel, and offer a lot more reward than just the winning prize. This competition offers a chance for the participants to gain substantial knowledge.

Inter House Quiz Competition was conducted on 2 November 2017 separately for sub-juniors (I, II, III and IV classes), juniors (V, VI and VII classes) and seniors (VIII, IX and X) classes respectively. The objective of the Inter House Quiz Competition is to encourage students to look beyond their textual knowledge and establish a relationship between theory and application of the learnt concepts. The Quiz Competition had different rounds like pass-on, buzzer, memory, recognizing the famous personalities, visual, and rapid fire. The quiz was conducted on different topics like current affairs, general knowledge, sports, famous places and monuments, number logics, riddles, technology, scientists, logos, tell the proverb and awareness of the School environment.

Students showed a lot of enthusiasm and there was a tough competition among the houses. The competition proved that general knowledge quizzes are essential because they provide children with great fun as well as promote knowledge. This competition evoked their enthusiasm to spend more time on reading books, surfing for new information, discovering and communicating with others.



RESULTS :

Sub Juniors

Buddha	I Place
Krishnadevaraya	II Place
Einstein & Mahatma	III Place

Juniors

Einstein	I Place
Buddha	II Place
Krishnadevaraya	III Place
Mahatma	IV Place

Seniors

Buddha	I Place
Einstein	II Place
Krishnadevaraya	III Place
Mahatma	IV Place

Overall house positions

Buddha	I Place
Einstein	II Place
Krishnadevaraya	III Place
Mahatma	IV Place



PRESENTATION ON SAFETY AND FIRST-AID-CLASS V

Safety first is Safety always. A strong, positive safety culture arises not because of a set of rules but because of a constant commitment to implement them all the time in our daily routine. 'Prevention is always better than cure.' So we should consider the safety measures as a culture to practice and forward it to the next generations as an asset.

The School organized a presentation for class V students on 18 October 2017 to bring awareness on Safety and First-aid. The venue, Babuji hall was adorned attractively with colourful charts, pictures, slogans and other required information on the topic. Many parents attended and witnessed the programme.

Krishna Sharma and his group enumerated the various safety measures to be taken at home and school. S. Sreyas and his group had a brief discussion on the safety measures to be taken during and after natural disasters like earthquakes, floods etc. Another group discussed the process of first aid to be given in various situations. The students demonstrated some first-aid remedies to be given to the victims before taking them to a hospital.

The students spoke about the dangers that we face at home, such as falls, fire, cuts and injuries. They said taking proper safety precautions are very important when using electrical equipment.

R. Haswanth and his group further added that the safety of children should always come first. A school should be a safe place for all students to learn and play. They spoke about the rules that should be followed in various labs. Schools should have sufficient safety equipment like fire extinguishers and hold frequent fire drills to practice evacuation of the School. Safety in schools is necessary to support the all-round physical, cognitive and psychological development of each child, giving him/her the opportunity to learn and achieve in a safe and nurturing environment.



K. Ananya and her group had a thorough discussion on giving first aid as first help to the people who need it. They also added that everyone must act in time and take care of an injured person in a proper manner. Everyone needs to understand the importance of first aid in saving precious lives.

Another group elaborated upon the rail and road safety measures. Road safety measures refer to the methods and measures used to prevent road users from being killed or seriously injured.

Another group showed the process of giving CPR (Cardio-Pulmonary Resuscitation) for heart attack victims and safety measures during and after the earthquakes.

The MCs R. V. Hasini, Ch. Harshini, K. Ruth Madhuri and R. Akshaya did a fantastic job in leading the programme successfully. It is no exaggeration to say that the students executed the show fabulously and succeeded in bringing awareness among the audience about safety and first aid.

The Principal, Colonel C V Ramanayya witnessed the programme and appreciated the students for their performance. Large number of parents came to see their wards in the seminar. The Management thanked the parents for gracing the show. The parents expressed their appreciation of the programme and appreciated the students. They also awarded the participants with participation certificates. The teachers concerned were lauded for their sincere endeavour and guidance. The computer department was thanked for its technical support.



INTER HOUSE DEBATE COMPETITION

We can always expect a thorough debate on familiar topics of today. Debates are a great way for students to get involved. Students have to research topics, prepare for the debate with their team, and enhance their public speaking, critical thinking, interpersonal and communication skills.

An opportunity was given to our senior school students to have debates on various interesting topics. They debated the pros and cons in a spirited manner during the Inter House Debate competition on 11 October 2017.

<u>Topic</u>	<u>Class</u>
• Should every student participate in ECA?	VI
• Is Physical Education needed in this competitive world?	VII
• Is Swachh Bharat successful?	VIII
• Is democracy the best form of government?	IX

D. Priyanjali of class VI and P. Hanisha of class VII were the moderators for the debates of VI and VII class respectively. They concluded that making children stick to studies is not a good thing. A meticulously planned schedule for ECA and Physical Education can establish a healthy atmosphere for children to be physically and mentally strong in this competitive world.

S. Chandrika of class VIII, the moderator recalled the words of Mahatma Gandhi, “Sanitation is more important than independence”. She concluded that several awareness programmes, such as Nirmal Bharat Abhiyan, Total Sanitation Campaign, etc. were launched by the government for personal cleanliness and environmental sanitation.



However, due to the half-hearted cooperation of the citizens, all these drives are not successful. Swachh Bharat Abhiyan can only be completely successful, if each and every Indian takes up this campaign as his/her own responsibility and joins together to make it a successful mission.

B. Sujala of class IX moderated the debaters and concluded that democracy is often defined as ‘the government of the people, for the people and by the people’. But democracy also has its drawbacks. If democracy is to be effective, the people have to be alert. They must continuously keep track of the activities of the political leaders to whom they have given their votes. They must learn to raise their voice against injustice and corruption.

The Principal, Colonel C V Ramanayya witnessed the programme and said that participation in debates develop one’s higher-level thinking skills through application, analysis, synthesis, evaluation, creativity and overall academic performance. He appreciated the participants for their wonderful debating skills and distributed the merit certificates for all the winners.

House wise results:

Buddha	I Place
Krishnadevaraya	II Place
Einstein	III Place
Mahatma	IV Place



INTER HOUSE ELOCUTION COMPETITION

Elocution is one of the means of effective communication. It is the knowledge of expressing strong emotions in striking and appropriate language and with the power of persuasion. Participating in elocution imbues a student with self-confidence as he / she develops apt form of expression and voice modulations when it comes to public speaking.

Jr. School (I to V) students enthusiastically participated in the Inter House Elocution competition held on 10 October 2017. Y. Mokshagna of class V was the MC for this competition and led the competition successfully. My School, An Ideal Student, Reading Is A Good Habit and Importance of Time were the different topics given from Class I to V respectively. Every participant from each house delivered his /her speech with good articulation, inflection, accent, voice and gestures. This year Class I students were also included in this competition. They put their all possible efforts to give their best performance with clarity of meaning and thought.

R E S U L T S

Buddha	I Place
Krishnadevaraya	II Place
Einstein	III Place
Mahatma	IV Place

The Principal, Colonel C V Ramanayya witnessed the programme. He said that students could hone their communication skills and leadership qualities through this type of competition. He also appreciated the wonderful performance of the winners and distributed them the merit certificates.



PRESENTATION ON ADAPTATION - CLASS IV

“Each and every animal on earth has as much right to be here as you and me”.

Animals can live in many different places in the world because they have special adaptation to the area they live in. An adaptation is a mutation or genetic change that helps an organism such as a plant or an animal to survive in its environment and is passed down from one generation to the next. During the process of evolution, plants and animals develop the capacity of adaptation to various biotic stresses and possess many adaptive features that permit them to thrive in diverse environments.

Class IV students conducted a presentation on ‘Adaptation in Animals & Plants’ and ‘Deforestation’ on 9 November 2017. The venue, Babuji Hall, was adorned with colourful banners and display boards, which were decorated with motivational and other informative pictures related to the topic.

The students discussed the adaptations in various animals and plants according to the climatic changes, mutations, or genetic changes that help them to survive in their environment. They also discussed the environmental effects of deforestation. Interesting video clippings were shown on adaptation of animals and plants and effects of deforestation. MCs: V. Bhavyatha, K. Sahaja, K. Sriya & G. Deepitha Sharon; Moderators: P. Santhosh, A. Lahari, N. Jyothi Radhitya Yadav and J. M. Archana lead the programme actively.

Parents were invited to witness the programme. They appreciated the students for their fantastic presentation and distributed the merit certificates to their wards. The parents appreciated the School for organising such activities. The Management thanked all the parents for their gracious presence at the programme.

It was an excellent presentation by IV class students as they drew the attention of the audience providing them with a lot of useful information on the topics and enlightened them. The Hon. Correspondent, Major Suresh Babu and the Principal, Colonel C V Ramanayya witnessed the programme and praised the students for their active involvement in the discussion.



INTER HOUSE CHESS COMPETITION

Is there any other game, hobby or diversion as philosophical, intellectual and thoughtful as chess?

Interaction with people in challenging activities like chess fuels dendrite growth. It is indeed an exercise, which stimulates both hemispheres of the brain, enhances our IQ, sparks our creativity, increases our problem-solving skills, optimizes memory and aids our intellectual development.

To bring the best out of students, the School organised an Inter House Chess Competition on 16 and 17 October 2017. Girls and boys from IV to X classes participated enthusiastically in the league matches. Two students were selected class wise and house wise for the finals. Children fought hard to win. There was a tug of war among all the houses for the first place.

The house positions were as follows:

Krishnadevaraya	I Place
Buddha	II Place
Einstein	III Place
Mahatma	IV Place



CALLIGRAPHY COMPETITION

Good handwriting contributes to reading fluency as it activates visual perception of letters. The brain engages differently when we write something by hand as opposed to typing it on a keyboard or by touching a screen. Studies show that writing improves memory. Students retain learning better when working with new ideas through handwriting instead of typing. Engaging the body in writing by hand makes writing a more holistic activity. There is something uniquely physical and multidimensional about putting pen to paper to form words and sentences.

To inculcate the habit of good writing, the School organised an Inter House Calligraphy competition in both Telugu and English on 24 and 25 October 2017 respectively for all classes. Children showed great enthusiasm and put in their best efforts, which raised the whole level of competition. Children enjoyed the competition writing the printed text of interesting stories. It showed that handwriting capsules by experts and regular handwriting practice by the children in the School brought a tangible improvement to children's handwriting.



BALA KALA RATNA AWARD



Master. V. Ketan Sarma of class VII participated in a Kuchipudi classical dance competition and won Bala Kala Ratna award for his outstanding contribution and excellent service to the promotion, preservation and popularization of the heritage of Indian classical dance: Kuchipudi. This event was held on 14 November 2017 at Annamayya Kalavedika, Guntur, and was organised by Sri Sai Manjeera Kuchipudi Art Academy, Guntur.

The Principal, Colonel C V Ramanayya congratulated him in the School assembly on his excellent performance and achievement.

STATE LEVEL KARATE CHAMPIONSHIP - 2017

Our students participated at State Level Karate championship and won 3 Gold and 3 Silver medals. This was held on 19 October 2017 in PACE Engineering College, Pelluru, organised by BRUCE LEE National Martial Arts.

K. Venkata Akshya Sahasra of class III and A. Lahari of class IV won gold and silver medals respectively in Katas. V. Krishna Kiriti of class VI and P. Karunya of class VII won gold medals, M. Yeswanth Rao of class VI and T. Nikhil of class V won silver medals. All of them were appreciated for their competitive spirit and achievement in the School assembly.

STATE LEVEL KARATE, WUSHU, KUNG- FU CHAMPIONSHIP - 2017

Our students participated in AP State Level Karate-Wushu-Kung-fu championship and won 3 Gold and 3 Silver medals. This competition was held on 29 October 2017 in Kalam B. Ed College, Kanigiri, Prakasam(dt).

The winners are as follows:

<u>Name</u>	<u>Class</u>	<u>Place</u>
K.V. Akshaya Sahasra	III	Gold
N. Chodhit Narayana Guptha	VI	Gold
P. Karunya Babu	VII	Gold
N. Bhargava Narayana Gupta	V	Silver
S. Reshwanth	V	Silver
R. Gnanesh	VII	Silver



The Principal, Colonel C V Ramnaya and the Hon. Correspondent, Major Suresh Babu appreciated their competitive spirit and said this kind of achievement in the beginning of childhood improves one's confidence.

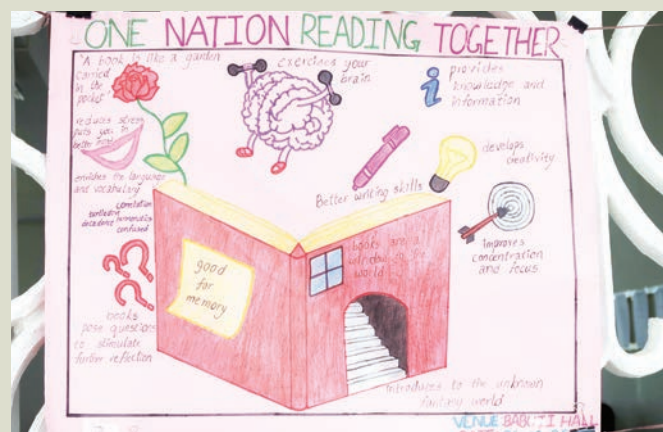
ONE NATION READING TOGETHER

“There is no such thing as a child who hates to read; there are only children who have not found the right book.”

Reading can prove to be one of the most valuable skills that a child will ever learn. By reading books, the child will be more likely speak well in front of people. This is a very marketable skill to have in the workforce and school. Reading is one of the most essential skills for a child's success. Reading is important because it develops the mind, language skills and helps them learn to listen.

The School organised an event, 'One Nation Reading Together' on 26 October 2017 for inculcating the habit of reading among the students. The classes were decorated with colourful charts with inspiring slogans and quotations that showed the importance of reading. On the day of 'One Nation Reading Together' each student brought a book of his or her choice, fiction and non-fiction from the School library and read them in the Babuji hall.

The Hon. Correspondent, Major Suresh Babu and the Principal, Colonel C V Ramanayya monitored the activity and said that books help to widen our interest and enrich our thoughts and knowledge.



RECITATION COMPETITION

Recitation is one of the most important and effective approaches of learning a language for kids. It is one of the basic methods for kindergarten to strengthen and enhance their basic knowledge and develop the core abilities of listening, speaking, reading and writing.

The School organized a Recitation Competition for the Kindergarten on 12 October 2017. The students of Kindergarten enthusiastically participated in this competition. They were trained well in advance to recite the poems like, 'One two buckle my shoe', 'This is my world', 'One little rabbit, One little butterfly', 'Up in the night sky' and rhymes on alphabet. Our tiny tots showcased their abilities in reciting the rhymes aloud, with suitable pitch, voice inflection and volume. It was fabulous to watch them and listen to their sweet voices.

The Hon. Correspondent, Major Suresh Babu and the Principal, Colonel C V Ramanayya appreciated the kids for their wonderful performance. The Principal said that this kind of competition brings phonemic awareness among the children and improves the abilities of hearing, expressing, identifying and using the individual sounds or phonemes in spoken words.



FRUITS DAY

Often you must have read or heard that “An apple a day, keeps the doctor away”. Yes! This is quite true as fruits are rich in everything that is good for you.

The School celebrated Fruits Day on 31 Oct 2017 for the Kindergarten children to inculcate in them from tender age the importance of fruits in their diet and to motivate them to eat a variety of fruits. The Kindergarten classrooms were wonderfully decorated with balloons, buntings, placards and drawings of various fruits like bananas, mangoes, apples, pomegranates, oranges, grapes, papaya, guavas, etc. made out of sand, paddy husk, paper, cotton etc, under the guidance of the teachers.

Our tiny tots participated in a quiz programme held at Multimedia Theatre. They were divided into four teams- Juicy, Jelly, Yummy and Pulpy. There were very interesting rounds in the quiz like memory round, identify the name of the fruit, colour of the fruit, tree and the vitamins contained in various fruit. They also spoke a few short sentences about various dry fruits and their health benefits. At the end of the quiz the Pulpy team bagged the first place, the Jelly and the Yummy teams won the second place and the Juicy team won the third place.

The Correspondent, Major Suresh Babu and the Principal, Colonel C V Ramanayya witnessed the quiz programme. They appreciated the grand show of the tiny tots.



CHARITY - THE NOBLEST TASK

Charity is one of the noblest tasks that a man can do in his life. For our students the true meaning of life is the joy of giving and removing the sorrow behind the smiles of abandoned people. They realized this dream by engaging in acts of charity.

Besides giving good education, imparting moral values is extremely important to every child. To make our children responsible members of society and their family, the School provided them an opportunity of visiting Viswasevika Old Age Home, Maathruvatsalya Old Age Home, Bommarillu Orphanage, Santhi Nikethan Blind School and Uma Mano Vikasa Kendram in Ongole on 10 November 2017.

The students of VIII, IX and X classes enthusiastically participated in this philanthropic act. They went in five different groups in the School buses to serve the deprived old people, mentally retarded and the blind children. Detergent soaps, dish washing soaps, body soaps, coconut oil packets and bottles, cooking oil, tooth brushes and paste, upma and idly powder, green gram, wheat flour, rice, Bengal gram, yellow gram, red gram, sugar and wheat worth Rs.1,05,800/- were donated to the above centers by the School children. Our NCC students also participated in this charitable programme.

The students became aware of the apathy that surrounds the old people with their children having no time to take care of them. As the inmates began to share their stories, the students got emotional and some of them burst into tears. Our students got to know that being old is not easy. They could actually see the pain and loneliness in the old people's eyes. The old people felt very happy talking to our children.



Understanding the plight of old age, our students promised that they would surely look after their own parents and grandparents when it came to their turn.

After a short stay at the blind school the students understood how strong a person's will power could be. Students came to know about the system of reading and learning which the blind adopt in order to study. A blind boy said, "Though I have no eyes, I have goals". This statement inspired our students. It was one of the most heart touching experiences to our students.

The Correspondent, Major Suresh Babu and the Principal, C V Ramanayya appreciated the students for their charity. They said that this would instil generosity in students and involve them in community services which develops the attitude that service to mankind is service to God.



HANDWRITING CAPSULE

I say that bad handwriting should be regarded as a sign of an imperfect education.

- Mahatma Gandhi



Each and every person has a different style of handwriting. Even twins who share the same appearance have different handwriting. A person may be able to copy someone's handwriting but it will never be a perfect copy. But anyone can improve the shape, formation, slant, slope and space between the letters in his /her handwriting. It is the most useful basic tool for taking notes, tests and many other writing tasks. Therefore handwriting is a very essential skill.

Handwriting improvement classes were conducted on 11 October 2017 for I to V class students. Mrs. Parvathi, from the English department, gave handwriting training to the children. She explained how to hold the pen or pencil, and the distance that must be maintained between the eye and the book position on the desk. She clearly illustrated how the letters-tall or ascending, even, X-height and hanging or descending letters must be written on upper, middle, base and lower lines. The children showed great enthusiasm to enhance the beauty of their handwriting.

SCIENCE TALENT TEST

Today science is advancing at an amazing speed and everything of our life has changed beyond recognition. It constitutes an attempt to conquer the forces of nature and aims to give man greater power over his surroundings. The inclusion of Science in the School Curriculum brought a major change and reflected its importance in our daily lives, work, at school and at home. Our dependence on science and technology requires that all pupils develop a high level of scientific literacy.

A comprehensive Science Talent Test was conducted for both Senior and Junior school students on 30 November 2017 covering General Science topics not only from their academic textbooks but also from other Science books. It provides a very good foundation for the study of Science subjects. Most importantly, students will have the opportunity to think out of the box. It also cultivates a positive attitude among students towards science and provides them with opportunities to experience the excitement of working as a scientist.



CURRENT AFFAIRS TALENT TEST

The world is full of information and with every passing second something new occurs. Updating ourselves with the current affairs is an important part of our lives. All the actions around the world and the important incidents get recorded in the current affairs section under the category of general knowledge questions. Unlike earlier times when exams were confined to the prescribed syllabus, in present times, general knowledge covers a major portion of the entrance exam and which is a gateway to many prestigious career options like administrative services, civil service exams etc. In these exams, questions can be asked from any field of current affairs like Political Science, Geography, Mathematics, science and Technology.

To keep the students in regular contact with the current affairs, the School conducted Current Affairs Talent test on 12 October 2017 for VI to X classes covering all the subjects.

BOOK REVIEW

A book review is an analysis of a book that includes its subject, strengths and weaknesses and context. It is an opinion, summary, or scholarly review of an author's literary work. It is a form of literary criticism in which a book is analysed based on content, style, and merit.

Our School aims to transform the students into independent learners. We believe that if children have the habit of reading, they will learn to deal with many challenges that lie ahead of them. To inculcate the habit of reading books and also make students passionate about literature, the School conducted a Book Review programme for classes V to X on 11 November 2017. Students presented book reviews on the books they had read earlier such as 'Oliver Twist' by Charles Dickens, stories of 'Cinderella', 'Treasure of Indian Tales' by Shankar, 'Gulliver's Travels' by Jonathan Swift, 'Story of my life' by Helen Keller, 'The Adventures of the Secret Island' by Enid Blyton, 'Kalpana Chawla' from Amarchitra Katha, 'A Face in the dark and other Hauntings' by Ruskin Bond and 'Wise and Otherwise' by Sudha Murthy to name a few.

Students wrote their reviews evaluating various books and their style of writing. Their reviews were not only just their opinions but also their assessment of the book's strengths and weaknesses, and how well it met its objectives. They also included their personal opinions in their reviews.



THE SCHOOL ROOFTOP 50 KILOWATT SOLAR PLANT

A Carbon Footprint is the total of greenhouse gas emissions caused by an organisation, a product or a person. These emissions are harmful to our planet. Sri Sainathuni Sarath Babuji, our founder, was ecologically aware and responsible even before the term ecology became popular. It is by his directions that our school maintains a green philosophy. The school is designed and run on ecologically sound principles. We, at Saibaba Central School strive to reduce our footprint by practicing eco-friendly technologies. The School has been an Eco-Friend possessing Solar Powered Electric Fencing, Solar Light poles, Rainwater Harvesting, Grey Water Recycling for Gardening, Organic Farming, Drip Irrigation, Vermiculture, Bee Keeping etc.

This year the School management has taken another step to use solar energy and installed a 50 Kilowatt Solar Plant on the School rooftop. We have switched to 100% renewable energy from 7 December 2017. We believe that solar energy is a good alternative to replace fossil fuels as the major energy source because solar power is renewable at absolutely no cost. It is also an infinite energy source. Solar panels are able to harness the energy from the sun and convert it to electricity. Therefore, the use of solar panels is environment friendly. In addition, our School Rooftop Solar Plant presents a great teaching and learning opportunity that can enrich classroom content with real-world examples of the benefits of renewable energy.





EKTA DIWAS: VIGILANCE WEEK

Today we must remove distinctions of high and low, rich and poor, caste or creed. - Sardar Vallabhbhai Patel

On 31 October 2017, the School celebrated EKTA DIWAS commemorating the birth anniversary of Sardar Vallabhbhai Patel. The week was observed as Vigilance week. Children of all classes decorated their classrooms attractively with charts and slogans on the significance of the week. The Principal, Colonel C V Ramanayya delivered an inspiring speech on national integration in the School assembly. He said that national integration inculcates the feeling of common identity in diversity in order to build a strong and developed nation. He also spoke at length about Sardar Vallabhbhai Patel and the services that he rendered to bring unity among Indians. The School took a pledge to make the dreams of Sardar Vallabhbhai Patel come true and build a strong and unified India. M. Lahari of class IX administered the Rashtriya Ekta Pledge to the whole School.



Saibaba Central School

School Appointees for AY 2018-19



M. Azitha Sri Lahari Gupta
School Pupil Leader



P. Anudeepa
Vice School Pupil Leader



N. Ruthika
Secretary Co curricular
Activites



B. Joshitha
Junior Secretary Co curricular
Activites



B. Jhansi
Secretary Ethics Club



P. Mohana Keerthi
Junior Secretary Ethics Club

Einstein



Ch.V. S. S. Sravani
Captain



J. M. Pavitra
Vice -Captain



M. Sanjana
Sports Captain

Buddha



K. Trisha
Captain



P. Geetha Shree Venkata
Sai Lakshmi
Vice Captain



L. Jahnvi
Sports Captain

Krishnadevaraya



T. Bala Sunder Reddy
Captain



P. Venkata Pranai
Vice -Captain



P. Shailesh Babu
Sports Captain

Mahatma



K. Praneeth
Captain



G. Suszan
Vice Captain

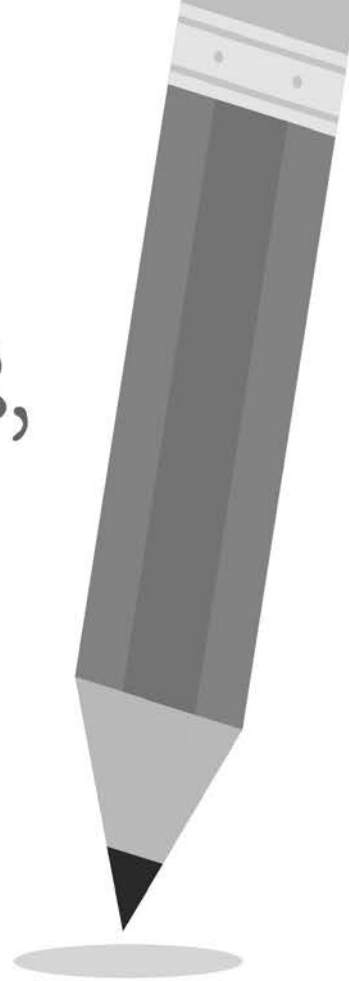


M. Hari Narayana Reddy
Sports Captain

CREATIVE WRITING

ENGLISH
&
TELUGU

POEMS,
ESSAYS,
STORIES





మొట్టమొదటి సత్యాగ్రహం

లక్నోలో జరిగిన సమావేశంలో బీహార్‌లోని చంపారన్ నుంచి వచ్చిన రాజ్‌కుమార్ శుక్లా అనే రైతు గాంధీజీకి వారి ప్రాంతంలో రైతులనుభవిస్తున్న కష్టాలు, కడగండ్లను గూర్చి వివరించి చెప్పి నీలిమందు తోటల్లో తెల్లవాళ్ళు స్థానిక ప్రజలపై చెలాయిస్తున్న పెత్తందారీ పద్ధతుల్ని గురించి కూడా తెలియజేశాడు. గాంధీజీ చంపారన్ వచ్చి స్వయంగా వాస్తవాలు పరిశీలించాల్సిందిగా కోరాడు. అతని మొండిపట్టుతో మొత్తానికి గాంధీజీని ఒప్పించగలిగాడు. అయితే తాను వెంటనే బయలుదేరి రాలేననీ ఏప్రిల్ మొదటివారంలో ఒకానొక సమావేశ నిమిత్తం కలకత్తా వెళ్లాల్సి ఉందనీ, శుక్లా కనుక తననక్కడ కలిస్తే అతనితో చంపారన్ వెళ్ళడానికి సిద్ధమేననీ గాంధీజీ చెప్పారు. పట్టువిడవని శుక్లా ఆయన్ని కలకత్తాలో కలిశాడు. ఇద్దరూ పాట్నా వచ్చారు. ట్రైన్లో గాంధీజీ అక్కడి రైతుల భూమి నిబంధనలకి సంబంధించి కొన్ని సందేహాలు వ్యక్తం చేయగా శుక్లా వాటికి సంతృప్తికరమయిన సమాధానాలు చెప్పలేకపోయాడు. అప్పుడు గాంధీ ఆ తోటల పెంపకందారీ యజమానులు, రైతులకి సంబంధించిన చట్టసంబంధిత వివరాలు తెలిసిన వ్యక్తులెవరయినా ఉన్నారా అని శుక్లాను అడిగారు. దానికి శుక్లా జవాబు చెబుతూ పాట్నాలో ఉండే రాజేంద్రబాబు ఒక్కడే ఈ విషయాలు చెప్పగలుగుతాడన్నాడు. స్టేషన్ నుండి సరాసరి వారు రాజేంద్రబాబు ఇంటికెళ్ళారు. అయితే దురదృష్టవశాత్తు, రాజేంద్రబాబు ఇంట్లో లేరు. ఆయనప్పటికే పూరి వెళ్ళి ఉన్నారు. అక్కడి గుమాస్తా ఈ అపరిచిత వ్యక్తుల్ని ఇంట్లోకి రానివ్వలేదు. దాంతో వరండాలోనే ఎలాగో సర్దుకోవాల్సి వచ్చింది. నీళ్ళు అపవిత్రమవుతాయనే నెపంతో అక్కడి పనివాళ్ళు గాంధీ, శుక్లాల్ని తాగునీరు కూడా తాకనిచ్చేవారు కాదు. ఇంట్లోది కాక వెలుపలనున్న పాడుబడిన మరుగుదొడ్డినే వాడుకునేందుకు సమ్మతించారు. బీహార్లో కులతత్వం అంత క్రూరంగా కోరలు చాపి బుసకొడుతుండేది.

గాంధీకి లండన్‌లో మజహర్-ఉల్-హక్- అనే సహపాతి పాట్నాలోనే ప్రాక్టీసు చేస్తున్న సంగతి జ్ఞాపకమొచ్చింది. 1915లో అతడు బొంబాయిలో కలిసి పాట్నాకి ఆహ్వానించిన విషయం గుర్తొచ్చి, తన దురవస్థను వివరిస్తూ ఒక చీటి రాసి శుక్లా చేతికిచ్చి పంపారు. అదందిందో లేదో మజహర్-ఉల్-హక్ ఆఫీసులోనున్న గాంధీజీ ఎదుట వాలిపోయాడు. గాంధీ, శుక్లాల్నిద్దర్నీ ఇంద్రభవనం వంటి తన ఇంటికి తీసుకుపోయాడు. మజర్-ఉల్-హక్ గాంధీజీతో నీలిమందు పంట యజమానులకి ముజఫర్‌నగర్‌లో నివాసగృహ సముదాయాలున్నాయని చెప్పి అక్కడవరైనా తెలిసినవాళ్ళున్నారేమో వాకబు చేశాడు. గాంధీజీ అక్కడ స్థానిక కళాశాల ప్రొఫెసర్ కృపాలనీ తెలుసని చెప్పి, అప్పటికప్పుడే తాము బయలుదేరి ట్రైన్లో అర్ధరాత్రి చేరుకోబోతున్నట్లుగా నాకో టెలిగ్రాం పంపారు. రాత్రి ఇంటికి చేరుకున్నాక సుమారు 9 గంటలప్పుడు నేనా టెలిగ్రామ్‌ని చూసి కంగారు పడ్డాను. ఇంత ముఖ్యమైన అతిథిని ఎలా స్వాగతించాలి? ఆయన్ని ఎక్కడ ఉంచాలి? కాలేజీ హాస్టల్‌కి నేనక్కడ వార్డెన్‌గా ఉండేవాణ్ణి. అయితే అక్కడి విద్యార్థులు నేను స్టేషన్‌కి ఒక ప్రముఖ వ్యక్తిని అతిథిగా తీసుకురావడానికి వెళుతున్నాననే విషయం గ్రహించి అడిగారు. వాళ్ళకి నేను గాంధీ గురించి చెప్పాను. అంతే, వాళ్ళు కూడా అంత రాత్రి నాతో వచ్చి భారతీయ సాంప్రదాయమైన గౌరవ చిహ్నమయిన మంగళహారతిని గాంధీజీకి ఇస్తామన్నారు. అప్పటికప్పుడే మంగళహారతికి కావలసినవాటిని కూడగట్టారు.

విద్యార్థి సమూహంతో కలిసి వేడుకగా స్టేషనుకెళ్ళాం. ట్రైన్ వచ్చి రాగానే గాంధీజీ కొరకు అందరం వెతకడం మొదలుపెట్టాం. ఆయనెక్కడా కనిపించలేదు. నేనొక్కణ్ణే ఆయన్ని గుర్తుపట్టగలను, ఆయనెలా ఉంటాడో

కొంచమైనా నాకొక్కడికే తెలుసు. బీహార్ రైళ్ళ రద్దీవలన, గాంధీజీ మూడో తరగతిలో నుంచి దిగడం వలనా అప్పటికే ఆయన జనసమూహంలో కలిసిపోయింటారని భావించి గాంధీజీ గురించి అక్కడున్న గార్డుని అడగగా, ఆయనెవరో తనకి తెలీదన్నాడు. అయితే రైలు దిగిన గాంధీ జనాల మధ్య నుంచి శుక్లాను అంతమంది యువకులెందుకున్నారో కనుక్కోమన్నాడు. వాళ్ళనడిగితే తాము గాంధీజీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నామని బదులిచ్చారు. ఆ విషయం శుక్లా గాంధీకి చెప్పాడు. మొత్తానికి అలా గాంధీని కలిశాను. ఏవో కాగితాలతో కూడిన మూటను ఆయన మోస్తుండగా, వాళ్ళ పరుపులు శుక్లా పట్టుకున్నాడు. విద్యార్థులు వెంటనే మంగళహారతి కార్యక్రమం మొదలుపెట్టారు. ఆ తతంగమంతా గాంధీజీకి చికాకు తెప్పించింది.

ఒక జమిందారీ మిత్రుడు కూడా అదే ట్రైన్ లో వచ్చాడు. అతడి కోసం సేప్టెంబర్ కొచ్చిన బండిని గాంధీగార్డు తీసుకొనిపోవడం కోసం ఉంచేయవలసిందిగా నేనాయన్ని అభ్యర్థించాను. ఆ గుర్రపుబగ్గీ వద్దకు వెళ్ళగానే విద్యార్థులు దాని నుంచి గుర్రాన్ని వేరు చేస్తూ కనిపించారు. ఆ రోజుల్లో మహనీయులెక్కిన బగ్గీలను వారి అభిమానులు, ఆరాధకులు లాగుతుండేవారు. అప్పటిదాకా అంతటి సర్వసాధారణమైన గౌరవాన్ని తిరస్కరించినవారెవరూ నాకు తారసపడలేదు. అలా నేను చూసిన మొట్టమొదటి వ్యక్తి గాంధీజీ. విద్యార్థులు కనుక దాన్ని లాగేటట్లయితే ఆయన బగ్గీలోకి ఎక్కనని భీష్మించాడు. విద్యార్థులు మరీ మొండికేస్తే సత్యాగ్రహం మొదలెడతాడేమోనని నేను భయపడ్డాను. ఆయన్ని బలవంతపెట్టాద్దని వారితో చెప్పాను. ఆ బగ్గీ పూర్తిగా మూసి ఉంది. గాంధీ, నేను అందులో ఎక్కాం. అది కదలడం మొదలుపెట్టింది. పాట్నాలో జరిగినదంతా గాంధీ పిచ్చాపాటిగా నాతో చెబుతున్నారు. నాకేమో గుర్రపు పరుగు చప్పుడు వినిపించకపోయి విషయం అర్థమైంది. గాంధీజీ సూచనను విద్యార్థులు పాటించకుండా బగ్గీని లాక్కుంటూ హాస్టల్ కి చేర్చారు. బయటకు వచ్చిన గాంధీ తాను మోసపోయానన్నాడు. విద్యార్థులు బగ్గీని లాగుతున్నారని తనకి తెలిసి ఉంటే కాలినడకన అక్కడికొచ్చేసేవాణ్ణన్నాడు.

రైతులు- యజమానుల సమస్య గురించి నాకేమైనా తెలుసునేమోనని గాంధీజీ నన్నడిగారు. ఐతే రైతుల్ని తెల్ల యజమానులు క్రూరంగా పీడించుకు తినడమొక్కటే నేనెరుగుదుననీ, తతిమ్మా విషయాలేవీ నాకు తెలియవని చెప్పాను. ఆ రోజుల్లో గ్రామాల్లో ఏం జరుగుతుందో, అక్కడి వాస్తవ స్థితిగతులేమిటో మాకు తెలిసేది కాదు. మా దేశభక్తి అలా ఏడ్చేది. కొద్దోగాపో చదువుకున్న విద్యావంతులం అందరం కూడా సమాజానికి దూరంగా జీవితాలు వెళ్ళదీసేవాళ్ళం. ప్రజల్ని గురించి మా జ్ఞానమంతా పనిమనుషులతో, సేవకులతో మాట్లాడి అత్తెసురుగా వంటబట్టించుకొని వారేదోనాడు పరాయి పాలనను తోసిరాజనడానికి ఉత్సాహంగా ఉన్నారనే అరకొర సమాచారం మాత్రమే.

చంపారన్ లో భూసమస్యను వివరించేందుకు కొందరు న్యాయవాద మిత్రులకి కబురుపంపుతానని నేను గాంధీజీతో చెప్పాను. రైతులకి- యజమానులకి కల వివాదాంశాల్ని వారైతే సమర్థవంతంగా విశ్లేషించగలరని అన్నాను. గాంధీజీ అందుకు ఒప్పుకోగానే నేను కొద్దిమంది నా లాయరు మిత్రుల్ని ఆయన్ని కలవడానికి ఆహ్వానించాను. వారిని అనేక ప్రశ్నోత్తరాలతో విసిగించిన తర్వాత గాంధీ యజమాన్య సంఘ కార్యదర్శిని కలిసి తనకి సహకరించాల్సిందిగా కోరారు. అయితే చంపారన్ ప్రాంతానికి తానొక 'పరాయి వ్యక్తిననీ' తను అక్కడికి రావడం మంచిది కాదని కార్యదర్శి అన్నాడు. దానికి గాంధీజీ బదులిస్తూ ఒక బాధ్యతగల భారతీయుడిగా ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ తనని తాను పరాయి వ్యక్తిగా పరిగణించుకోవడం తగదని అన్నారు. ఏదేమైనా రైతు సమస్యల్ని స్వయంగా చూసికానీ వెనుతిరగకూడదనే నిర్ణయానికొచ్చారాయన. గాంధీ తర్వాత అనుమతి తీసుకొని తిర్హుట్ ప్రాంతపు కమిషనర్ ను కలిశారు. చంపారన్ జిల్లా తిర్హుట్ ప్రాంతం

పరిధిలోకే వస్తుంది. కమీషనర్ గాంధీని గౌరవించకపోగా, తన అధికార దర్పాన్ని ప్రదర్శిస్తూ వెంటనే ముజఫర్ నగర్ వదిలి వెళ్ళాల్సిందని చెప్పాడు. ఆయనక్కడుండటం సమస్యల్ని సృష్టిస్తుందన్నాడు. గాంధీజీ అటువంటిదేమీ జరగదని హామీ ఇస్తూ తాను చంపారన్ వెళ్ళబోతున్నట్లు చెప్పారు. గాంధీజీ అక్కడున్న లాయర్లను చంపారన్ వచ్చేందుకు ఆసక్తి ఉందేమోనని అడిగారు. అక్కడి స్థానిక భాషను తేలిగ్గా అర్థం చేసుకోవడానికి, అలాగే సమాచారాన్ని నమోదు చేసుకోవడానికి వారు సహాయంగా ఉంటారని ఆయన భావించారు. చట్టాన్ని అతిక్రమించి జైలుకెళ్ళే కార్యమం కనుక లేకుండా ఉంటే రావడానికి అభ్యంతరం లేదని వారు తెలిపారు. అందుకు గాంధీ నవ్వుతూ “అక్కడ సత్యాగ్రహం చేయాల్సి ఉంటుందని నేననుకోవడం లేదు. ఒకవేళ, తప్పనిసరై అలాంటి సందర్భం కనుక తలెత్తితే మిమ్మల్ని చట్టాన్ని అతిక్రమించమని నేను కోరను” అని బదులిచ్చారు.

జిల్లా కేంద్రమైన మోతిహరికి గాంధీ వచ్చి రాగానే అక్కడి దుర్భర పరిస్థితుల్ని తెలుసుకోవడం కోసం మారుమూల గ్రామాలకి వెళ్ళాలని తలచారు. మార్గమధ్యంలో చంపారన్ ని 24 గంటల్లోపల విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోవాలనే నోటీసు కూడా అందుకున్నారు. తానొచ్చిన పనిని మధ్యలో వదిలి చంపారన్ నుండి వెళ్ళే ఆలోచన తనకి లేదనీ గాంధీజీ జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ కి జవాబు పంపారు. ఆ వెంటనే మరుసటిరోజు తన ముందు హాజరు కావాలనీ జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ నుంచి గాంధీకి సమన్లందాయి. మర్నాడు విచారణ మొదలైందో లేదో ప్రభుత్వం తరపు న్యాయవాది తన పరిజ్ఞానాన్నంతా వినియోగించి గాంధీజీ చట్టాన్ని అతిక్రమించారని రుజువు చేయడానికి ఉత్సాహం చూపాడు. గాంధీజీ కానీ ఆయన తరపు వకీళ్ళు కానీ నిర్దోషిత్వాన్ని నిలుపుకోవడానికి వాదనలతో తంటాలు పడుతుంటే చూసి ఆనందిద్దామనుకున్న ఆ లాయరు ఆశలు అడియాశలయ్యాయి. వారిని తెల్లబోయేలా చేస్తూ గాంధీ తన నేరాన్ని అంగీకరించాడు. తాను చంపారన్ రావడానికిగల కారణాల్ని చెబుతూ “మానవతా దృక్పథంతో జాతికి నా వంతు సేవ చేయడానికి వచ్చాను. అయితే సమస్య గురించి తెలుసుకోకుండా నేనేవిధమైన సహాయము చేయలేను. చట్టాన్ని గౌరవించే పౌరుడిగా అధికారిక ఉత్తర్వుల్ని నేను పాటించాల్సి ఉంది. కానీ నేనెవరికోసమైతే వచ్చానో వారి మానాన వారి నొదిలి క్రూరంగా ప్రవర్తించి నా అంతరంగానికి విరుద్ధంగా వెళ్ళడానికి నేను సిద్ధం కాలేను. వాళ్ళ మధ్యన వాళ్ళతో ఒకడిగా మసలడం ద్వారానే వాళ్ళ కష్టాలు గ్రహించగలిగి తద్వారా వారికేదైనా చేయగలనని నేను భావించాను. ఈ నా భావాన్నిక్కడ వెలిబుచ్చింది నా శిక్షను తగ్గిస్తారని కాదు, నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించి అధికారాజ్ఞలను ఉపేక్షించింది చట్టపరమైన ప్రమాణాలను కించపరచడానికి కాదు, అంతకంటే ఉన్నతమైన ప్రమాణం, అందరికీ ఉండే ఆంతరిక న్యాయస్థానమైన అంతర్వాణి చెప్పింది పాలించేందుకే అలా చేశాను” అన్నాడు.

ఈ విధంగా జరగడం దేశం మొత్తం వార్తయింది. తమ కోసం ఖైదు కావడానికి కూడా సిద్ధపడి న్యాయస్థానం బోనులో దోషిగా నిలబడ్డ అద్వితీయ వ్యక్తిపట్ల వారి విధేయతను చూపడానికి రైతులు తండోపతండాలుగా తరలి రాసాగారు. ప్రజానీకంలో కనిపించిన స్పందనను చూసిన ప్రభుత్వం వారిలో అశాంతి ప్రభలుతుందేమోనని ఆందోళన చెందింది. తీర్పు వాయిదా వేసి, గాంధీజీకి సమాచార సేకరణకు స్వేచ్ఛనిచ్చి విడుదల చేసింది. చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా బ్రిటీష్ ప్రభుత్వాన్ని దాని న్యాయస్థానంలోనే సవాలు చేసిన సంఘటన జనాల్లో సంచలనమైంది. జైలు, శిక్షలకి భయపడకుండా సాక్షాత్తు ధర్మాననానికి ఎదుట నిలిచి తన ధర్మమేమిటో చెప్పగలిగిన ధీరుణ్ణి చూసి యావత్ భారతావని పులకించిపోయింది. భారతదేశంలో అటువంటి సంఘటన అంతకు ముందు జరిగి ఉండలేదు. గాంధీ తన ఆత్మకథలో “ఆనాడు మోతిహరిలో జరిగిన అపూర్వ సంఘటనలు తలుచుకుంటే నేటికీ ఒళ్ళు జలదరిస్తుంది. ఆ రైతులు చాలాకాలం నుంచి నన్నెరిగిన ఆప్తమిత్రుల్లాగా నన్ను స్వాగతించారు. ఆ రోజు సభలో అతిశయోక్తికని కాకుండా చెప్పాలంటే నేను విశ్వసించే దేవుణ్ణి, సత్యాన్నీ,

అహింసనీ అక్కడ దర్శించాననిపించింది. ప్రజల ప్రేమకు పాత్రుడివైనందువల్లనే ఆ స్థితికి రాగలిగానని నేననుకున్నాను. అహింస మీద నేను తిరుగులేని విశ్వాసాన్ని ఏర్పరచుకోవడానికదే తొలిమెట్టు. ఆ రోజు, చంపారన్, నా జీవితంలోనూ, పేద రైతుల జీవితాల్లోనూ ఎప్పటికీ గుర్తుండిపోతుంది. అహింస దిశగా నా దృక్పథానికి శక్తిని చేకూర్చి మలుపు తిప్పిన మహత్తర దినమిది. చట్ట పరిభాషలో చెప్పాలంటే అప్పుడు నేను ప్రభుత్వం యొక్క విచారణలో ఉన్నట్లు, కానీ నిజం చెప్పాలి వస్తే ప్రభుత్వమే విచారణలో ఉంది. నా కోసం తీసిన గోతిలో పాపం కమీషనరు తన ప్రభుత్వాన్నే తోసేశాడు.”

గాంధీజీ అరెస్టు కావడం, విడుదల చేయబడటం, సమాచార సేకరణకి అనుమతించబడటం రైతుల సమస్యకి అనూహ్యమయిన ప్రచారాన్ని తీసుకొచ్చాయి. దాంతో యజమానులకు కోపమొచ్చింది. వారు గాంధీజీకి సహాయంగా వచ్చిన బ్రిజ్ కిషోర్ బాబు, ఇంకా ఇతర లాయర్లపై ప్రతికల ద్వారా పథకం ప్రకారం తప్పుడు కథనాలు వ్రాసి ప్రచారం చేశారు. అలాంటి సున్నితమైన సమస్యను గాంధీజీ పరిష్కరించిన తీరు సహాయనిరాకరణోద్యమానికో ప్రత్యక్ష పాఠం. అందుకే అది అగణిత ప్రజానీకాన్ని నాడు ఆకర్షించింది. చంపారన్ లో అత్యధిక శాతం భూమి చెటియా ప్రాంతపు రాజుగారికి చెందినది. కొద్దిమంది సమర్థులైన ఆంగ్లేయులు రాజుగార్ని ప్రేరేపించి ఆ భూమిని దీర్ఘకాలానికిగానూ, బాగా చౌకగా కౌలుకి తీసుకున్నారు. యూరప్ లో మంచి గిరాకీగల నీలిమందును పండించాలనుకున్నారు. వారు రైతులకి తిరిగి నిర్దిష్టమైన సొమ్ముకు భూమిని ఇస్తూ ప్రతి ఒక్కరూ తప్పనిసరిగా నీలిమందు పండించాలనే నిబంధన విధించారు. నేలసారాన్ని అధిక మొత్తంలో పీల్చేసుకునే నీలిమందును రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని సాగుచేసినప్పటికీ తోటల యజమానులు రైతులకు నామమాత్రపు ధరనే చెల్లించేవారు. అంతేగాక, అప్పుడప్పుడూ యజమానుల కోసం తాము తీసుకోని భూమిలో కూడా రైతు పనిచేయాల్సి వచ్చేది. యజమాని ఏ గుర్రాన్నో, ఏనుగునో కొంటే దాని ధరను రైతులంతా సమానంగా భరించాల్సి వచ్చేది. యజమాని వేసవి విడిదికి కొండపైకి విహార యాత్రకి వెళితే ఆయన ఖర్చులను రైతులే భరించాల్సి వచ్చేది. అన్ని రకాలుగా, రకరకాల సాకులతో రైతులు దోచుకో బడుతుండేవారు.

ఏమైతేనేం, జర్మనీలో కృత్రిమ సింథటిక్ రకం అద్దకం అభివృద్ధి అయినప్పట్నుంచీ నీలిమందు వ్యాపారం క్రమంగా పడిపోతూ వచ్చింది. చెరుకుపంట మొదలుకొని వివిధ వాణిజ్య పంటలు కూడా యజమానులు ఆరంభించడం రైతుల కళ్ళెదుటే జరిగిపోయింది. బ్రిజ్ కిషోర్ బాబు, రాజేంద్రబాబు ఇద్దరూ కూడా తర్వాతి కాలంలో గాంధీజీ బాటలో నడుస్తున్న న్యాయవాదుల సమూహంలో చేరిపోయారు. చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల నుంచీ రైతులు తండోపతండాలుగా తరలొచ్చి, వారి వారి ఫిర్యాదులు నమోదు చేయించుకోవడానికి ఉత్సాహం చూపారు. లాయర్లు ఆ వివరాలన్నింటినీ నమోదు చేయడంలో రోజంతా తలమునకలయ్యేవారు. ప్రతీ రైతూ తాము చెప్పే విషయాలన్నీ అక్షరసత్యాలనీ, ఏకరువు పెట్టి వివరించిన బాధల్లో ఒక్కటి కూడా అతిశయోక్తి లేదని పదేపదే పలికేవారు.

సత్యాగ్రహ విజయం రానున్న కాలమాన పరిస్థితులపై ఎంతటి మహత్తరమైన ప్రభావాన్ని చూపగలిగిందో అనుభవపూర్వకంగా నాకర్థమైంది. మనిషికి మనిషికి మధ్య, సమూహానికి సమూహానికి నడుమ అనూహ్యమైన స్పందనని రేకెత్తించింది. ఆమోదయోగ్యమైన న్యాయాన్ని అందరి ముందు నిలబెట్టింది. గాంధీజీ ఆ చిన్న అడుగు ముందుకేసి ఉండకపోతే, ఆ రోజు ఎందరో బతుకుల్ని బాగుచేసిన అంతిమ ఫలితం ఆ విధంగా వచ్చుండేది కాదు. రైతుల జీవితాలు అణచివేతతోనే తెల్లారి పోయేవి. సత్యాగ్రహం యొక్క అపారమైన శక్తిని దేశం మొత్తం చాటిచెప్పిన అనుభవ పాఠం చంపారన్ ఉద్యమం. అంతకాలంగా పిరికిగొడ్లగా, అసహాయులుగా అణిగిమణిగి పడున్న ఈ దేశపు అట్టడుగు తరగతుల ప్రజల్ని ఒక్కసారిగా మొక్కవోని ఆత్మగౌరవంతో దిక్కులు పిక్కటిల్లేలా

నినదించే చైతన్యవంతమైన మానవ సమూహంగా మలిచిన అద్భుతం చంపారన్ సత్యాగ్రహం. అన్యాయాన్ని నిర్మూలించే క్రమంలోనే సాంఘిక జీవితంలో సంస్కరణల్ని తీసుకురావడానికీ, ప్రజల మధ్య సహకార సంబంధాలు మెరుగవడానికి గాంధీజీ చేసిన కృషి చూశాం. గాంధీజీని మహాత్ముడిగా మల్చింది చంపారన్ ఉద్యమమే.

(గాంధీ జీవితం - ఆలోచనలు, ప్రచురణ విభాగం, సమాచార మంత్రిత్వశాఖ, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా, 1991)

చారిత్రక మహోద్యమం చంపారన్ సత్యాగ్రహం

(100 సంవత్సరాల చంపారన్ ఉద్యమ విక్షేపణ వ్యాసాలు).

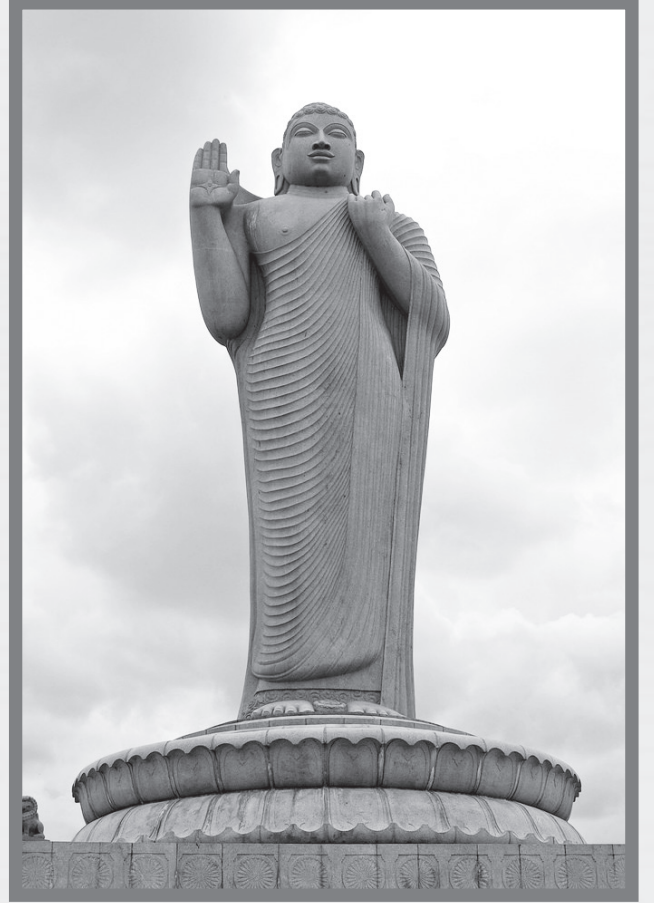
మూలం తుషార్ గాంధీ, ఇర్ఫాన్ హబీబ్, జె.బి. కృపాలని. స్వేచ్ఛానువాదం: గౌరవ్.

అక్టోబర్ 2017 మిసిమి వారి సౌజన్యంతో



బుద్ధుడికి ఉడతాసాయం

ప్లానింగ్ బోర్డ్ సమావేశాల్లో ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీఆర్ బీపీఆర్ విరల్ గారి పట్ల గౌరవాభిమానాలను ప్రదర్శించేవారు. తర్వాతి వార్షిక ప్రణాళిక చాలా భారీగా ఉండాలన్న తన అభిలాషను వ్యక్తం చేశారు ఎన్టీఆర్, ఒకసారి. అంత భారీ ప్రణాళికను అమలు చెయ్యాలంటే పన్నులు పెంచుకుంటే తప్ప సాధ్యం కాదని విరల్ గారు అన్నారు. ఆయన ప్రతిపాదనలన్నిటినీ ఎన్టీఆర్ కొట్టిపారేశారు. 'ప్రభుత్వమంటే గల్లాపెట్టె నింపుకొనే చిల్లరకొట్టనుకున్నారా.... పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాలవారి మీద పన్నులు వేసి మా ఖజానాను నింపుకోమంటారా? అందరికీ ఆహార ధాన్యాలు పండించే చిన్న రైతుల పొట్టకొడదామంటారా'..... అని తీవ్రమైన డైలాగ్ తో నాటకీయంగా ఆగ్రహాన్ని వ్యక్తం చేశారు.



మరుక్షణంలోనే శాంతించి 'విరల్ గారు, మీరెంతో తెలివైనవారు. ఆర్థిక రంగంలో మేధావి, అంతర్జాతీయంగా పేరు ప్రఖ్యాతలున్న నిపుణులు. అందుకే మిమ్మల్ని మేం మరీమరీ అడుగుతున్నాము, పేదసాదల మీద పన్నుల భారం పడకుండా, నిధుల సమీకరణ ఎలా చెయ్యాలో మా ప్రభుత్వానికి చెప్పండి.....' అని అడిగారు. విరల్ గారు ఒక్క నిమిషం ఆలోచించారు. 'సర్, ఇంతకు ముందు చెప్పినవాటిని మించి ఏ సలహానూ నేనివ్వలేను. ఇంత భారీ ప్రణాళిక వేస్తే దాన్ని అమలు చెయ్యలేము. ఇదే ఆలోచనతో ముందుకెళితే మిమ్మల్ని ఆదుకొనేదొక్కరే.....' అంటూ ఆగారు. ఎన్టీఆర్ ఆశ్చర్యంగా 'ఎవరది? ఎవరు మా ఆలోచనను అమలుపరచగలరు?' అని అడిగారు. 'సర్, మీ వెనుకాలే ఉన్నారాయన చూడండి.....' అన్నారు విరల్ గారు. ఎన్టీఆర్ వెనక్కి తిరిగి చూశారు. నిలువెత్తు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడి చిత్రపటం ఉన్నదక్కడ! ఆనాటి మా సమావేశం అలా ముగిసింది.

అమలుకు నోచుకోని ఆలోచనలు

నా సలహాలను, ప్రతిపాదనలను ఎన్టీఆర్ పట్టించుకోని సందర్భాలు కూడా కొన్ని లేకపోలేదు. ఉదాహరణకు- నిజాం ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ (నిమ్స్) ఏర్పాటు ప్రతిపాదనలను నేను సమర్థించలేదు. అప్పటికి ఉన్న మన ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులను అన్ని విధాలా బలోపేతం చెయ్యాలని, ఆలిండియా మెడికల్ సైన్సెస్ వంటి సూపర్ స్పెషాలిటీ సంస్థలను కేంద్ర ప్రభుత్వమే నిర్వహించాలని నా అభిప్రాయం. అలాగే అపోలో ఆస్పత్రికి పెద్ద ఎత్తున భూకేటాయింపులు జరగడం నాకిష్టంలేదు. వాళ్ళకు అవసరమైనదానికన్నా ఎక్కువ అడుగుతున్నట్టు అనిపించింది నాకు. కాని నా అభిప్రాయాలను ఎన్టీఆర్ పట్టించుకోలేదు. అలాగే ట్యాంక్ బండ్ మీద తెలుగు ప్రముఖుల విగ్రహాలను స్థాపించడం నాకు పెద్దగా ఇష్టం లేదు. సంస్కృతికి సంబంధించిన అంశాల్లో నావంటి ఆర్థికవేత్తలకు పెద్ద పట్టింపు ఉండదని, కాని ఆ అంశాల్లో ప్రభుత్వ జోక్యమూ, బాధ్యతా ఉంటాయన్నది ఆయన నిశ్చితాభిప్రాయం. దానికి తగ్గట్టే ఆయన ఆ పనిని సాధించుకున్నారు.

ఒక భారీ విద్యా ప్రాంగణాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యాలని, అక్కడ కిండర్ గార్డెన్ మొదలుకొని పీహెచ్డీ వరకూ చదువుకోగలిగే సౌకర్యం ఉండాలని ఆయన కలలు కనేవారు. ఆ ప్రాంగణం సమస్తం సౌకర్యాలకూ నెలవుగా ఉండాలి. పూర్తిగా రెసిడెన్షియల్ అయి ఉండాలన్నది ఆయన ఉద్దేశం. పూర్వం పురాణాల్లో విన్నట్లుగా తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను మూడు నాలుగేళ్ళ వయస్సులో తీసుకొచ్చి అక్కడ అప్పజెప్పేస్తే, వాళ్ళు విద్యాభ్యాసం పూర్తయిన తర్వాతే బయటకొచ్చేలా ఉండాలనుకొనేవారు. అత్యున్నతమైన నైతిక విలువలకు, విద్యా ప్రమాణాలకు ఆ సంస్థ పెట్టింది పేరుగా నిలబడాలని ఎన్టీఆర్ ఆశయం. అప్పట్లో మంచి పేరున్న టౌన్ ప్లానర్ వేంకట రమణారెడ్డి ఆ సంస్థకు సంబంధించిన ప్లానులన్నీ గీసి ఇచ్చారు. దాన్ని సాకారం చెయ్యడానికి అధికారులతో బోలెడన్ని సమావేశాలు నిర్వహించారు ఎన్టీఆర్. అది సాధ్యం కాదని నేనెంతగా గట్టిగా అనుకునేవాణ్ణో, దాన్ని సాధించి తీరాలని ఆయన అంత గట్టిగా కోరుకునేవారు. ఎందువల్లనో మరి, ఆ ఆలోచన కార్యరూపం దాల్చలేదు. ఓ రెండేళ్ళ తర్వాత ఆయన ఆసక్తి కూడా సన్నగిల్లిపోయింది!

పాఠశాల విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులు పాఠాలు చెప్పే తీరు మారాలని, కేవలం నల్లబల్ల- సుద్దముక్కలతో కాకుండా దృశ్యమాధ్యమంలో చెబితే వాళ్ళకు సులువుగా అర్థమవుతాయన్న ఎన్టీఆర్ ఆలోచన కొంతవరకూ అమలు జరిగింది. దానిలో భాగంగానే ప్రతి పాఠశాలకూ ఒక టెలివిజన్, వీడియో క్యాసెట్లు, వాటిని చూసేందుకు వీసీఆర్లను ప్రభుత్వం సరఫరా చేసింది! అలాగే పరిపాలన సంబంధ విషయాల్లో కంప్యూటర్ల వాడకాన్ని ఎన్టీఆర్ ప్రోద్బలంతో మేం 1980ల్లోనే అమల్లోకి తీసుకొచ్చాం! 'రెండు రూపాయలకే కిలో బియ్యం' అనేది ఎన్టీఆర్ కు అత్యంత ప్రియమైన పథకం. ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా పేదలకు బియ్యం అందాలన్నది ఆయన ఆలోచన. కేంద్రం దాన్ని తీవ్రంగా విమర్శించినా, ఎన్టీఆర్ తన పట్టు వీడలేదు. ఆ పథకం అమలుకు ఆయన వ్యక్తిగతంగా తన శక్తియుక్తులన్నీ వెచ్చించారు. నాకు సీనియర్ అయిన ఐ.వి.ఎస్. అధికారి కె.ఆర్. వేణుగోపాల్ ను ఆయన ఆ పనికి ఎంచుకున్నారు. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అందించేకన్నా, పేదలకు ఉపాధి హామీ ఉండే పథకాలకు రూపకల్పన చేస్తే బాగుంటుందని నేను సలహానిచ్చాను. కేజీకి రెండు రూపాయలైనా వెచ్చించలేని పేదలున్నారు కాబట్టి గ్రామాల్లో స్త్రీ పురుషులకు తప్పనిసరిగా ఉపాధి కల్పించి, కనీస వేతనాలు ఇవ్వగలిగితే అది వారికి మేలు చేస్తుంది. ముఖ్యంగా నిరుపేదల మహిళల బతుకులకు భరోసా కలుగుతుందని నా ఆలోచన. అంతేకాదు, కూలికోసం భూస్వాముల మీద ఆధారపడే అవసరం పేదలకు తప్పుతుందని అనిపించింది. ఎన్ని చెప్పినా, రెండ్రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకానికి బదులుగా దీన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ఎన్టీఆర్ అస్సలు అంగీకరించలేదు. ఆ సందర్భంలోనే ఆయనొక ఆసక్తికరమైన పరిశీలన చెప్పారు. 'బ్రదర్, ఇప్పటికే గ్రామాల్లో రైతులకు వ్యవసాయ పనులకు తగినంతమంది కూలీలు దొరకడంలేదు. మనం ఉపాధి హామీ పథకాలు తీసుకొస్తే రైతుల పని ఇంకా కష్టమైపోతుంది...' అన్నారు.

మా కన్నుగప్పిన ఎన్టీఆర్

ఎన్టీఆర్ తో పని చేసిన కాలంలో నేను మర్చిపోలేని అనుభవం ఒకటుంది. నేషనల్ డెవలప్ మెంట్ కౌన్సిల్ సమావేశాల్లో ముందు ప్రధానమంత్రి, తర్వాత ప్లానింగ్ కమిషన్ డిప్యూటీ చైర్మన్ ప్రసంగిస్తారు. అటుపై ముఖ్యమంత్రుల ప్రసంగాలు ఉంటాయి. ఆ తర్వాత చర్చలు జరుగుతాయి. తీర్మానాలను ఆమోదిస్తారు. పరస్పర అంగీకారానికి రాలేని తీర్మానాలు కొన్ని ఉండటం సహజమే. ముఖ్యమంత్రి ప్రసంగాన్ని ముందుగానే తయారు చెయ్యడం ప్లానింగ్ సెక్రటరీ విధి. చీఫ్ సెక్రటరీ, ఫైనాన్స్ సెక్రటరీల సూచనలు ముందుగానే తెలుస్తాయి. డిల్లీలో ఇందిరాగాంధీ అధ్యక్షతన ఆనాడు ఎన్ డీ సీ సమావేశం జరగబోతుంది. దానిలో ఎన్టీఆర్ ప్రసంగాన్ని నేను సిద్ధం చేశాను. అచ్చు అయిన కాపీలను ముందుగానే ప్లానింగ్ కమిషన్ కు పంపాను. 'మీ ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడబోయే ప్రసంగం ఇదేనా, ఆయన దీన్ని ఆమోదించారా' అంటూ అటునుంచి ఒక

సందేహం వ్యక్తమయింది! ఆశ్చర్యపోవడం నావంతయింది! 'ఎందుకలా అడుగుతున్నారు. ఆయన దాన్ని ఆమోదించారు. ఇవాళ ఉదయం ఎలా మాట్లాడాలో రిహార్సల్స్ కూడా చేసి చూసుకున్నారు' అని సమాధానం చెప్పాను.

ఆనాటి ఉదయం ముఖ్యమంత్రితో పాటు చీఫ్ సెక్రటరీ, నేనూ ఆ సమావేశానికి వెళ్ళాం. ఆయన వెనుకే కూర్చున్నాం. సంప్రదాయం ప్రకారం, తొలిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిని మాట్లాడమన్నారు. ఎన్టీఆర్ లేచి నిలబడ్డారు. అధికారికంగా రాసి ప్లానింగ్ కమిషన్ కు అందజేసినది కాకుండా, వేరే జేబులోంచి ఒక కాగితం తీసి ఆవేశంగా రాజకీయపరమైన ప్రసంగం చేశారు. అందులో భాగంగా ఆయన కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలను దుయ్యబట్టారు. రాజ్యాంగ స్ఫూర్తికి తూట్లు పొడుస్తోందని కేంద్రాన్ని విమర్శించారు. ఆ తర్వాత తాను వాకౌట్ చేస్తున్నట్లు నాటకీయంగా ప్రకటించి బయటకు నడిచారు! ఆయనతోపాటు కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకులైన మరికొందరు ముఖ్యమంత్రులు కూడా వాకౌట్ చేశారు. మేం లేవబోతుంటే ఆయన వద్ద కూర్చోమంటూ చెయ్యి ఊపారు. 'వాకౌట్ చేసిన ముఖ్యమంత్రుల సహాయార్థం వచ్చిన అధికారులంతా సమావేశం నుంచి బయటకు వెళ్ళిపోవాలి' అని ప్రకటించారు. మా అందరికీ చాలా అవమానంగా అనిపించింది. వాళ్ళు వెళ్ళిపోమన్నారన్నదానికన్నా, ఎన్టీఆర్ ప్రసంగం విషయంలో ఆ సమావేశానికి సంబంధించి మమ్మల్ని నమ్మలేదనే విషయం మనసుకు చేదుగా అనిపించింది. ఆ సంఘటనతో నా హృదయం చాలా గాయపడింది. అటుపైన ఆయనను కలుసుకుని మాట్లాడాలని నాకు అనిపించలేదు. తర్వాత ఆయన సెక్రటరీ చాలాసేపు చెప్పిన మీదట మెత్తబడ్డాను. వాకౌట్ చేయాలని ఆయన ముందు నుంచీ అనుకోలేదట. ముందురోజు రాత్రే రాజకీయపరమైన కారణాలవలన ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నారట. ఆ విషయాన్ని పరమ రహస్యంగా ఉంచారు. అది మాకు ముందు తెలిస్తే మేం చెడ్డవుతామన్న భావనతో, మమ్మల్ని చెడు చేయటం ఎందుకన్న ఆలోచనతో ఎన్టీఆర్ మాకు తెలియనివ్వలేదు. ఆయన మాకు తెలియనివ్వలేదో, మమ్మల్ని నమ్మలేదో ఇప్పటికీ అర్థంకాని చిదంబర రహస్యమిది.

బ్లేడు, స్కూటర్ల తయారీ మా పనా?

లైట్ కమర్షియల్ వెహికల్స్ తయారుచేసే ఆల్విన్ నిస్సాన్ కంపెనీ విస్తరణకు ఓ ప్రతిపాదన వచ్చింది. నేను బాధ్యతలు తీసుకునే సమయానికే అది దాదాపు ఖరారయ్యింది. మిగిలిన సంప్రదింపులకు నేను జపాన్ వెళ్ళాలి. కాని నాకెందుకో ఆ ప్రతిపాదనలంత లాభదాయకమనిపించలేదు. పైగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపైనే భారంపడేలా ఉంది. ఆ విషయమే ఎన్టీఆర్ కు వివరించాను. జపాన్ రుణాలతో ముందుకు వెళితే భారం పెరిగే ప్రమాదముందని చెప్పాను. 'రేజర్ బ్లేడ్లు, కార్లు స్కూటర్లు తయారు చెయ్యడం ప్రభుత్వం పనా? ప్రజాధనాన్ని వాటికోసం దుర్వినియోగం చెయ్యాలా? అదేం కుదరదు. అసలు ఈ యూనిట్ ను అమ్మొయ్యాలి...' అన్నారాయన. అలా చేస్తే తక్కువ ధరకు షేర్లు అమ్మవలసి వస్తుందని, కార్మిక సంఘాల వ్యతిరేకతను మూటగట్టుకొనే ప్రమాదం ఉన్నదని చెప్పాను. 'ఎంత నష్టమైనా రానివ్వండి, భరిస్తాను. ఎవరు వ్యతిరేకించినా ఫర్వాలేదు. కాని డబ్బునిలా వృధా చెయ్యకూడదు. స్కూళ్లు, హాస్పిటల్లపై పెట్టవలసిన సొమ్మును ఇలాంటివాటిలో పెట్టాల్సిన అవసరంలేదు....' అన్నారాయన గట్టిగా. రాజకీయంగా అంత బలమైన నిర్ణయం జరగడంతో ఆల్విన్ నిస్సాన్ కంపెనీలో ప్రభుత్వ వాటాను ప్రైవేటు కంపెనీలకు అమ్మడానికి ఒక కమిటీ వేశాం. కార్మికులకు ఇబ్బంది లేకుండా ఉండే నిబంధనలు రూపొందించాం. ప్రక్రియంతా సజావుగా సాగి, మహింద్రా గ్రూప్ ఆ కంపెనీని తీసుకుంది. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ప్రైవేటీకరణలో ఇది తొలిది కాదుగాని, తొలి ఘటనల్లో ఇదొకటి.

బుద్ధుణ్ణి తీసుకొచ్చాం

హైదరాబాద్ నగరం నడిబొడ్డున హుస్సేన్ సాగర్ మధ్యలో బుద్ధుడి విగ్రహం ప్రతిష్ఠించాలని ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయించారు. ఎక్కడా అతుకులు లేకుండా 58 అడుగులు, 350 టన్నుల బరువుతో ఏకశిలపై చెక్కిన ఆ విగ్రహాన్ని భువనగిరి నుంచి హైదరాబాద్ కు రోడ్డు మార్గాన తరలించారు. దానికో ప్రత్యేక వాహనం ఏర్పాటైంది. అది బ్రిడ్జిలు, విద్యుత్, టెలిఫోన్ లైన్లు, రైల్వే లైన్లను దాటడానికి ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చెయ్యవలసి వచ్చింది. అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని వివిధ శాఖలు, రాజకీయ నేతలతో సమన్వయం చేసుకుంటూ చెయ్యాలని పని. ఆ సమయంలో ఎన్టీఆర్ కు కేంద్రంతో సత్సంబంధాలు లేవన్నది బహిరంగ రహస్యం. నేను పూర్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంలో పనిచేశాను గనుక, పదిమందితో సమన్వయం చేసుకోగలనన్న నమ్మకం ఉండటంతో ముఖ్యమంత్రి బుద్ధవిగ్రహం తరలింపు బాధ్యతను నా మీద పెట్టారు. ఆ పని నా శక్తి, ఓపిక, సమన్వయ సామర్థ్యానికి, వృత్తిగత నైపుణ్యాని పరీక్ష పెట్టింది.

టైపిస్టు చాలు, ఐఏఎస్ లెందుకు దండగ...

ఎన్టీఆర్ గారికి నాకూ తీవ్రమైన విభేదాలు వచ్చిన సంఘటన ఒకటి చెప్పాలిక్కడ. అప్పటి వార్షిక ప్రణాళిక మీద చాలా సూక్ష్మస్థాయిలో విశ్లేషణ చేసిన తర్వాత ఆయనతో మీటింగుకని వెళ్ళాను. నా కింద పనిచేసే ఉద్యోగులను కూడా తీసుకువెళ్ళాను. నేను ఏదైనా చెప్పడానికి ముందే ఆయన తనదైన శైలిలో సుదీర్ఘంగా ప్రసంగించారు. ఏక పాత్రాభినయంలోని స్వగతంలా అది ఎంతోసేపు అలా సాగుతూనే ఉంది. మాతో ఒక్క ముక్కా మాట్లాడలేదు. తిరిగి వచ్చేశాం. మేం కష్టపడి చేసిన పనంతా వృధా అయిపోయిందని నాకు చాలా నిరాశగా అనిపించింది. నా ఆఫీసు గదికి వెళ్ళి నా కాగితాలన్నీ సర్దుకున్నాను. చీఫ్ సెక్రటరీకి ఫోన్ చేసి నేను లాంగ్ లీవ్ లో వెళుతున్నానని వీలున్నంతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధుల నుండి పూర్తిగా తప్పుకునే ప్రయత్నాలు చేస్తానని చెప్పేశాను. అనుకున్నట్లుగానే ఎన్టీఆర్ కు ఆ సమాచారం చేరిపోయింది. అప్పట్లో ముఖ్యమంత్రికి కార్యదర్శిగా యూ బీ రాఘవేంద్రరావు ఉండేవారు. ఆయన నాకు ఫోన్ చేసి ఎన్టీఆర్ కు ఫోన్ చేశారని చెప్పారు. 'మీరు వచ్చి మీ ఇబ్బందేమిటో చెబితే మనం మాట్లాడుకుందాం....' అన్నారు ఎన్టీఆర్. 'ఇంతకు మించి ఆ విషయంలో నేను చెప్పాల్సినదేమీ లేదండి' అని ఆ సంభాషణ తుంచేశాన్నేను. ఆ సాయంత్రం రాఘవేంద్రరావు మా ఇంటికి వచ్చారు. 'మీ సమస్య గురించి మీరొస్తే మాట్లాడదామని ఆయన అనుకుంటున్నారు. మీరు రానంటే, ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా మీ ఇంటికొచ్చి మాట్లాడతారట. మీకు ఏది వీలుగా ఉంటుందో చెప్పమన్నారు....' అన్నారాయన. 'అబ్బే, నేను రావడమే సముచితంగా ఉంటుంది...' అని ఆయనకు చెప్పేసి నేను ముఖ్యమంత్రి దగ్గరకు వెళ్ళాను. వెళ్ళగానే నా ఇబ్బందేమిటని ఆరాతీశారాయన. 'సర్, మీ ప్రభుత్వానికి ప్లానింగ్ సెక్రటరీగా ఒక ఐఏఎస్ అధికారి అవసరంలేదు. మీక్కావలసిందంతా- తెలుగు టైపింగ్ వచ్చిన ఒక స్టెనోగ్రాఫర్. అంతే. మీకేం కావాలో, ఎలా చెయ్యాలో చెబితే వాళ్ళు టైప్ చేసి పెడతారు. వృత్తిరీత్యా నాకు ఇరవయ్యేళ్ళ అనుభవముంది. నా జ్ఞానం, నైపుణ్యం ప్రభుత్వానికి ఉపయోగపడనప్పుడు నేనిక్కడ ఉండి చేసేదేముంది? ఎన్నో రోజుల పాటు తదేక దీక్షగా కూర్చొని నేను, నా అధికారులు రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ వార్షిక ప్రణాళికను తయారుచేశాం. ఎంతో శ్రమించాం. దాని గురించిన వివరాలు వినే ఓపిక, తీరిక ముఖ్యమంత్రిగారికి లేనప్పుడు నేనీ ఉద్యోగంలో కొనసాగడం అనవసరం. నా అనుభవం, నైపుణ్యాలకు భవిష్యత్తులో ఎంతో అవసరం ఉంటుంది. ఇక్కడ నా సమయాన్ని వృధా చేసుకోలేను...' అంటూ నా మనస్సులో ఉన్న ఆవేదననంతా గుక్క తిప్పుకోకుండా వెళ్ళగక్కాను. నా మాటలు విన్న తర్వాత ఎన్టీఆర్ ఒక్క నిమిషం కూడా ఆలోచించలేదు.

‘బ్రదర్, ఐయామ్ సారీ, మీరిలా భావిస్తారని మేం అనుకోలేదు. మేం ఎమోషనల్ గా అలా చెప్పుకుంటూ వెళ్ళామంటే. మీ సేవ, సలహాలు మా ప్రభుత్వానికి ఎంతో అవసరం. అది మీకూడా తెలుసు. వార్షిక ప్రణాళిక గురించి త్వరలోనే మరోసారి సమావేశమవుదాం. అప్పుడు మీరు చెప్పేదంతా జాగ్రత్తగా వింటాము, మీ సూచనల మేరకే నడుచుకుంటాం....’ అన్నారు శాంతంగా. అన్న మాట మేరకు వెంటనే మరో సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు, మేం చెప్పినదంతా సావధానంగా విన్నారు. మా ఇద్దరి మధ్య వచ్చిన ఆ అభిప్రాయభేదాన్ని ఆనాటితో తుడిచేశారంటే.

వ్యక్తిగతంగా నా మీద ఎన్టీఆర్ చాలా శ్రద్ధ చూపించేవారు. మొత్తం మీద నాకు అర్థమైనదీ, నా అనుభవంలోనికి వచ్చినదీ ఏమంటే- ఆయన దగ్గరగా తీసుకున్నవాళ్ళమీద అప్పటికి అపారమైన అభిమానాన్ని, వ్యక్తిగత శ్రద్ధనూ చూపిస్తారు! దూరమైతే మరి పట్టదు. బహూశా సినిమాల్లో పనిచేసిన ప్రభావమేమోనని నాకు అనిపిస్తూ ఉంటుంది. ఒక సినిమా సెట్లో ఉన్నంతసేపూ అందరితో కలుపుగోలుగా ఉండటం, మరో సినిమా మొదలైతే ఇక పాతవాళ్ళకు చెల్లుచీటినే. సినిమా రంగంలో తన అనుభవాలను గురించి ఆలోచిస్తున్నప్పుడు, మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఎన్టీఆర్ ఒక రకమైన మైమరుపులోకి వెళ్ళిపోయేవారు.

డా.యాగా వేణుగోపాల రెడ్డి
నవంబర్ 2017- మిసిమి వారి సౌజన్యంతో

మాతృదర్శనం

నిత్యనిజము అమ్మ సత్యపథము అమ్మ
అలత నెరుగకన్న సలుపు అమ్మ
ఆరడెంతయైన పోరాడునమ్మరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మబొమ్మగీయ బెమ్మమేకనిపించు
అమ్మచిత్రమెంత అద్భుతమ్ము?
అమ్మచిత్రణమది అద్వితీయమ్మరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

రెక్కలాడకున్నడొక్కాడబోదని
పవలురేయి అమ్మపాటుపడును
ఇంటి దీపమైన కంటివెల్లమ్మరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

జగతి కారణమ్ము జాతికేదారమ్ము!
సుగతి ప్రగతిశీల సుభగ అమ్మ
ఈ చరాచర జగమేలునదమ్మరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మరుణము దీర్చ ఆ బ్రహ్మకుసుగాదు
అమ్మ ప్రేమ పొగడ అంతులేదు
అమ్మ ఓర్పు నేర్పు అంతింతగాదురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

కరకు వ్రతములెల్ల కడుపుపండాలనే!
అమ్మ ఆహార హమ్ము అమరజేయు
అమ్మతనము కొరకు ఆరాటపడునురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మ ప్రేమ భావమది భాషకందదు
అమ్మ ప్రేమ మధుర మలిఖితమ్ము
అమ్మ ప్రేమ మమరమక్షయ పాత్రరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మలాలనమ్ము ఆరోగ్య భాగ్యమ్ము
అమ్మ ఆలనమ్ము అదుపు పొదుపు!
అమ్మ పాలనమ్ము ఆమోదపథమురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మజాలిగుండె అబ్దికంటెనులోతు
ఆకనమును మించు హాయిపంచు
పుడమి మించు ఓర్పు పూర్ణరూప అమ్మరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మసాటి గురువు అవనియందేలేడు
అమ్మసాటి పరువు అసలు లేదు
అమ్మ కల్పతరువు అన్నియునిచ్చురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మయిచ్చుపాలు అమ్మతఫల రసాలు
అమ్మ అనుభవాలు అగణితాలు
అమ్మ చేయు మేలు అంతింత గాదురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

శాంతిగలది అమ్మ శాసించునదమ్మ
దాంతిగూర్చు మంచి ధర్మమమ్మ
భ్రాంతి తొలగజేయు భావమ్ములమ్మరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

అమ్మనేర్పు ఆట ఆమని పూదోట
అమ్మ పాడు పాట అలరుపూట
అమ్మ చూపు బాట అది భావికోటరా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

ఆదరమ్ము మమత లాప్యాయతల్ ప్రేమ
లమ్మయనెడు రెండు అక్షరాల
నిండియున్న అమ్మ గుండెలోతు గనర!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

ప్రేమరూపుదాల్చి ప్రేమాణువులగూర్చి
ప్రేగునందు మోసి పెంపుచేసి
ప్రాపుగాను అమ్మ ప్రాణమ్ము బోయురా
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

కన్న కలలు పండ గర్భంబు నిండగా
బరువునంత మోయు భారమనదు!
కాన్పుకొరకు అమ్మ కష్టములోర్చురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

నడుమునలిగిపోవ నవమాసములుమోసి
చావుతోడపోరి జన్మనిచ్చు!
అమ్మత్యాగరాశి! ఆమెకామెసాటి!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

భారమనక కడుపు బరువు మోయుచునుండు!
మురిసిపోవు శిశువు పుట్టగానే
ప్రేగుతెగిన అమ్మ ప్రేమపండించురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

తొమ్మిది నెల లమ్మ తొలగని వ్రతమూని
దినమొక యుగమనగ దీక్షనుండు
తగిన ఫలితమొందు తపసియే అమ్మగా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

కడుపుభారమెంత కఠినాతికఠినమో
కడుపుతీపి అంత కమ్మదనము
రెండింటి అనుభూతి రెట్టింపు అమ్మకు!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

సత్యమరయజెప్పు శాస్త్రవిజ్ఞతనేర్పు!
సాదరమ్ముజూపు సమతదెల్పు
లోతులరసి అమ్మలోపాలు దిద్దురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

ప్రసవ వేదనెంత ప్రాణాంతకమైన
కాన్పు కాన్పు కమ్మ కలలు గనును
జన్మనిచ్చుటనిన చచ్చిబ్రతుకుటేర!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

ప్రశ్నవేసి సుతుని ప్రజ్ఞానిగాజేయు!
ప్రశ్నవేయ అమ్మబదులు చెప్పు
ప్రశ్న తోడ అమ్మ పరిపూర్ణజేయురా!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

నెలలునిండుకొలది నెనరునే చూపించు
ప్రసవ వేదనయ్యు పంచు మమత
ప్రేగు తెగినకూడా పెనవేయురాతల్లి!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

దీక్షగలుగ అమ్మ దక్షతను వహించు!
అక్షయమ్ముగాను శిక్షగరపు!
లక్ష్యసిద్ధికొరకు లక్షించురా తల్లి!
ఆద్యనంతమమ్మ! ఆద్యమమ్మ!

చేగిరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, నవంబర్-2017. మిసిమి వారి సౌజన్యంతో



భవిష్యత్తు

ఎక్కడున్నాయ్! ఎక్కడున్నాయ్!
అమ్మమ్మ చెప్పే ఆనాటి వంటలు
తాతయ్య చెప్పే అలనాటి ఆటలు
నాన్న చెప్పే పచ్చని పంట పొలాలు
అమ్మ చెప్పే పూదోట అందాలు
మామయ్య చెప్పే తీపి కబుర్లు
అత్త చూపించే ప్రేమానురాగాలు
ఎక్కడున్నాయ్! ఎక్కడున్నాయ్!

జనచైతన్యంలో ఎన్నో మార్పులు
ఉరుకు పరుగుల జీవితం
నా అనే స్వార్థ భావన
భవిష్యత్తు అంధకార బంధురం
మనిషి మనిషి నమ్మలేని తనం
ఎటు చూసిన అన్యాయాలు, అక్రమాలు
ఎన్నో! ఎన్నో! ఎన్నెన్నో! పెరిగాయి
మిత్రులారా! స్వార్థం వీడి, భవిష్యత్తుకు పునాదులు వేయండి.



జె. యమ్. పవిత్ర, 8వ తరగతి,
ఆర్కిడ్స్, 2672

జ్ఞాపకం

నీవు ప్రతి ఒక్కరిలోనూ ఉంటావు
మరచిపోలేని విధంగా చేస్తావు
మంచయితే సంతోషాన్ని మిగిలిస్తావు!
చెడైతే బాధను కలిగిస్తావు
తీపి, చెదు జ్ఞాపకమై నిలుస్తావు
మురిపిస్తావు - మరిపిస్తావు!
జరిగిన దానికి, జరగబోయేదానికి సాక్షివినీవు!

కె. నిత్యనందిని, 8వ తరగతి, ఐరిసెస్, 3589



నేను మా పాఠశాల వారు నిర్వహించిన సేవా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నాను. మా పాఠశాల విద్యార్థులలో కొంత మంది అంధుల పాఠశాలకు మరికొంత మంది అనాధాశ్రమమునకు ఇంకొంత మంది వృద్ధాశ్రమమునకు వెళ్ళాము. వారికి అవసరమైన నిత్యవసర సరుకులను పాఠశాల విద్యార్థులందరము కలిసి ఇవ్వడం జరిగింది. తదుపరి వారి సాధకబాధకాలు గురించి మాట్లాడాము. వృద్ధాశ్రమంలో ఉన్న వృద్ధులు కన్నీటితో తమ కష్టాలను చెప్పుకుంటూనే, తమ బిడ్డలపై ఉన్న అనురాగాలను కూడా తెలియపరిచారు. అలా స్వార్థం లేకుండా మాట్లాడే శక్తి ఒక తల్లికే ఉంటుంది. కదా! అని నా మనసుకు అనిపించింది. ఈ విధంగా సమాజంలో ఎందరో అనాథలైన పిల్లలు, వృద్ధులు ఉన్నారు. వారంతా దిక్కులేక జీవిస్తున్నారు. ఇలాంటి వారందరిని ఆదుకోవల్సిన ధర్మం మనపై ఉందనిపించింది. ఇలాంటి కార్యక్రమాలు మా పాఠశాల వారు నిర్వహిస్తున్నందుకు, కార్యక్రమంలో పాల్గొనేటట్లుచేస్తున్నందుకు నాకు ఎంతో ఆనందం కలుగుతుంది.

సహాయం



ఆర్. వి. యన్. మణిదీప్,
8వ తరగతి, ఐరిసెస్, 3723

అవి గోరంతదీపాలు
అంచనానికి కూడా అందని దీపాలు
వెలిగిస్తే ఇచ్చేను ఎంతో మందికి వెలుగు
త్యాగధనుల పోరాటాలతో వెలిగేను అనాథల జీవితాలు
అలాంటి వాళ్ళు చేసే సేవలు
గుర్తుండిపోయేను మది నిండా
విద్య అనెడి గోరంతదీపం వెలిగేను నిత్యం
పెంపొందించుకుంటే ఇలాంటి ఆదర్శ భావాలు
మన సమాజానికి చేసేను ఎంతో మేలు.
సమాజ సేవే అంకితభావంగా చేసుకున్న వ్యక్తులు
అవుతారు మన దేశానికి కొండంత వెలుగు

గోరంతదీపాలు



యమ్. వి. తరణి, 10వ తరగతి,
డెఫోడిల్స్, 2903

ఎవరూ లేని అనాథలకు
 అదొక బొమ్మరిల్లు
 వారికదొక ఆశల హరివిల్లు
 బ్రతుకు భారాన్ని కనిపించకుండా కాపాడిన పొదరిల్లు
 నైపుణ్యాలను వెలికితీస్తే
 గానగంధర్వులను మరిపించే పాటలు నేర్పించే
 నాట్య కళాకారుల ఇల్లు
 ఆ బొమ్మరిల్లు
 ఆనందాల లోగిలి
 సంతోషాల వాకిలి
 ఇదే వారి 'బొమ్మరిల్లు'
 అనాథలకు ఆశల హరివిల్లు

'బొమ్మరిల్లు'



యం. శ్రీధృతి, 8వ తరగతి,
 డెఫోడిల్స్, 3451

మనిషి అభివృద్ధికి సాధనం విద్య. కొత్త విషయం తెలుసుకోవాలి, నేర్చుకోవాలి అన్న తపన మనిషిని ముందుకు నడిపిస్తుంది. ఆ తపన విద్యనభ్యసించుట వల్ల మరింత పెరుగుతుంది. కనుక విద్య వల్ల సామాజిక పరివర్తన సాధ్యపడుతుంది. అటువంటి విద్య సమాజంలో అన్ని వర్గాల వారి కోసం ఉపయోగపడేదిగా ఉండాలి. అలా ఉపయోగపడే విద్యను ఆదాయ కల్పవృక్షంగా చూడకుండా, సమాజ సేవకు తోడ్పడే విధంగా చేసుకోవాలి. కానీ నేడు చదువు వల్ల వచ్చే ఏకైక ఫలితం ధనమే అయిపోయింది. దీని వల్లనే ఆడుతూ, పాడుతూ పెరగాల్సిన బాల్యాన్ని చాలా మంది కోల్పోతున్నారు. కనుక పెద్దల ఆలోచనలు మారాలి. తమ పిల్లలు ఐఐటీల్లో చదివితేనే జీవితంలో స్థిరపడతారనే భావనకు ముగింపు చెప్పాలి. సమాజానికి ధనం ఒక్కటే అవసరం కాదు. ధనాన్ని సృష్టించింది సమాజమే అని గుర్తించాలి. సమాజానికి ఇంతకు మించి ఉన్నత లక్ష్యాలున్నాయని అనుకున్నరోజు సామాజిక పరివర్తనకు విద్య ఒక ఆయుధంగా మారుతుంది. విద్యార్థులలో చిన్ననాటి నుండే దేశభక్తిని కలిగించేందుకు విద్య ఒక సాధనం అవుతుంది. అప్పుడే ఎందరో కలలుగన్న నవసమాజ నిర్మాణం ఏర్పడుతుంది. కనుక మిత్రులారా! మనమందరం ఆలోచించి, మిగతావారిని ఆలోచింపజేసి నిజమైన విద్యాఫలాన్ని అందుకుందాం.

విద్య లక్ష్యం



డి. మౌనిక, 10వ తరగతి,
 ఐరిసెన్, 2607

విశ్వాసం అనగా నమ్మకం. మనల్ని మనం నమ్మినప్పుడు మాత్రమే ఏదైనా చెయ్యగలం. ఎవ్వరికైనా చెప్పగలము. మనం మనలో ఉన్న మంచి లక్షణాన్ని గుర్తించం. ఎవరో వచ్చి “అరేయ్ నువ్వు ఇది చేశావా! చాలా గ్రేట్‌రా!” అనే దాకా మనలోని శక్తిని గుర్తించక మనం మామూలుగానే ఉంటాం. దానికి కారణం మన చుట్టూ ఉన్న వాతావరణ ప్రభావం కావచ్చు, లేక మనపై మనకు విశ్వాసం లేకపోవడమైనా కారణం కావచ్చు. కానీ ఇక్కడ ఒక్క విషయం మనం గుర్తుంచుకోవాలి. మనలోని బలాన్ని బలహీనతను మనం గుర్తించినప్పుడే మనకున్న దారులలో సుఖంగా ప్రయాణం చెయ్యవచ్చు. ముందు మన లక్ష్యం ఏమిటో గుర్తించి, గమ్యం వైపుకు అడుగులు వేసినప్పుడు మనకు విశ్వాసం బలపడుతుంది. అన్నట్టు ఇంకో విషయమండోయ్, లక్ష్యాన్ని చేరేలోపు చాలా అడ్డంకులు ఎదురవుతాయి. మొదటి అడ్డంకి పిరికితనం. ఇది ఎలాంటిదంటే మనిషిని నిలువెల్లా కాల్చివేస్తుంది. మరోకోణం ఏమిటంటే అపనమ్మకం. అంటే మనం గెలుస్తాం అనే నమ్మకంతో ముందుకు వెళ్ళాలి తప్ప..... గెలవగలమా? లేదా? అన్న సందేహంతో ఎప్పుడూ వెళ్ళరాదు. అలా సందేహంతో గనుక వెళ్ళితే తప్పకుండా అపజయమే కలుగుతుంది. కనుక విశ్వాసాన్ని పెంచుకొని, ఏ పనినైనా చేయగలను అని బలంగా నమ్మి ముందుకు వెళదాం. .

విశ్వాసం



బి. సాయి లిఖితశ్రీ,
10వ తరగతి,
ఐరిసెస్, 3119

వచ్చింది వచ్చింది జి.యస్.టి
తెచ్చింది తెచ్చింది తంటాలు
ఆకాశాన్ని తాకింది జి.యస్.టి
పేదవాడు అణిగాడు పాతాళానికి
కొనబోతే కొరివి అమ్మబోతే అడవి
కనీస అవసరాలకు జి.యస్.టి
వడ్డీ - చక్రవర్టీ అంటూ
భూచక్రంలాంటి బతుకైంది.
అయ్య బాబోయ్ ఏమిటి? ఈ వింత!

జి.యస్.టి



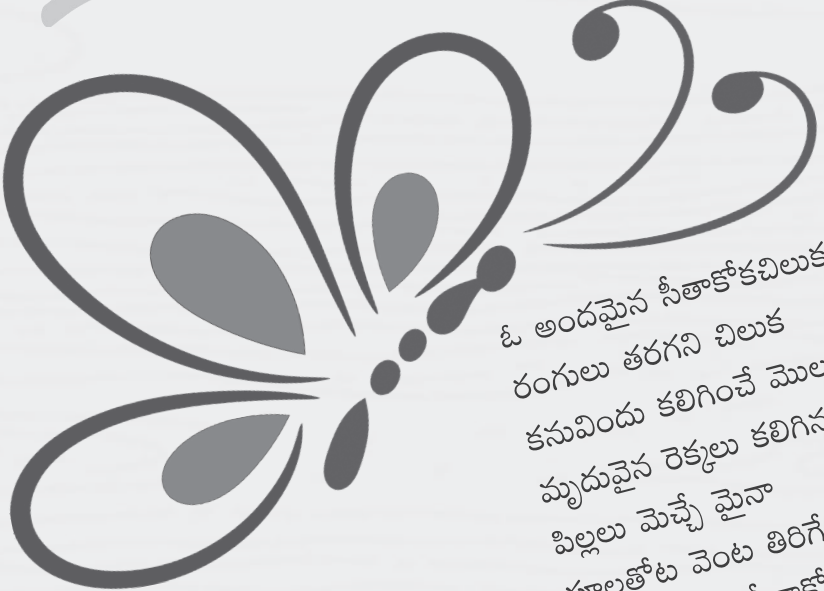
బి. భరత్ నరసింహారెడ్డి,
8వ తరగతి, ఐరిసెస్, 3571

పెళ్ళి సందర్భంగా నేను మా బాబాయ్ వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్ళాను. ఇంటిని రాజభవనంలా అలంకరించారు. చూసి ఆనందిస్తూ లోపలకు వెళ్ళి, పెళ్ళి అయిపోయిన తరువాత అలా కూర్చోని ఉన్న నాకు మంచి వాసన ఆకట్టుకుంది. రెండడుగులు ముందుకు వేసి వంటశాలవైపు చూశాను. పని వాళ్ళు ఎన్నో వంటలు తయారు చేసి వడ్డిస్తున్నారు. తినాలనిపించి వెళ్ళి తింటూ, చూట్టూ ఉన్న వాళ్ళందరిని గమనించాను. ప్రతి ఒక్కరూ ఎక్కువ ఆహారాన్ని పెట్టించుకోవడం వదిలేయడం, మరికొందరి చేతులనుండి జారి కింద పడటం. ఆ ఆహార పదార్థాలను తొక్కడం. అబ్బా! ఏమిటి? ఇంత ఆహారపదార్థాలను వృధా చేస్తున్నారు అని అనుకుంటుండగానే కొన్ని మాటలు నా చెవిన పడ్డాయి. అవి మా బాబాయ్ దగ్గరకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి ఆహార పదార్థాలు మిగిలాయి ఏమి చేయమంటారు అని. దాంతో మా బాబాయి రోడ్డు మీద ఎవరైనా ఉంటారు వారికి పెట్టండి అని చెప్పి వెళ్ళారు. వారు ఆ మాటలను పట్టించుకోకుండా ఆహార పదార్థాలను కాలవపాలు చేశారు. ఈ విధంగా కొందరు ఆడంబరాలకోసం ఆహారపదార్థాలను తయారుచేయిస్తారు. వాటిలో ఎక్కువ భాగం వృధా అవుతుంది. ఈ మధ్యకాలం నిర్వహించిన సర్వేలలో 20శాతం ఆహారపదార్థాలు వృధా అవుతున్నట్లు వెల్లడైనది. ఆ వృధాని మనమంతా అరికట్టాలి. దీనికి మనమంతా ప్రయత్నించి మిగిలిన డబ్బును పేద ప్రజలకు వినియోగిద్దాం.

వృధా



యన్. మురారి,
8వ తరగతి,
ఐరిసెస్, 2172



ఓ అందమైన సీతాకోకచిలుక
రంగులు తరగని చిలుక
కనువిందు కలిగించే మొలక
మృదువైన రెక్కలు కలిగినదాన
పిల్లలు మెచ్చే మైనా
పూలతోట వెంట తిరిగే చిలుక
నా ప్రియమైన సీతాకోకచిలుక

సీతాకోకచిలుక



యమ్. దేవహర్షిణి,
7వ తరగతి,
డెఫోడిల్స్, 2827

PRIORITY TO CHARITY

We visited Bommarillu, an orphanage in Ongole on 10 Nov 2017. It is an orphanage center, which inspired us the most. It was a mingled experience of both happiness and sadness. The orphanage had a pleasant atmosphere surrounded by greenery and colourful flowers. As soon as we visited, we donated them rice, flour, biscuit packets and all other grocery items. It gave us immense satisfaction on seeing the innocent smiles on their faces when they received our donations. Later, we played and sang with them. Anji, a boy surprised me. He was 3-4 years old. He was very energetic and friendly who recited the poems of Vemana and sang a song. Jeevan, another boy danced for a rocking song. Nandini, a girl was dumb but every part of her body and every muscle on her face spoke and expressed her emotions very clearly. We cheered and gave them many lollies and chocolates.

Our eyes became blinded with tears when Mrs. Rajya Lakshmi, the founder, explained us the background of each orphan and the kind of heartless society we have. I felt that at Bommarillu all the children were doing their best to reach greater heights. There were spacious rooms and their timetable was different from us. There is a library named " Zakir Hussain Memories" in which they have a few books to read. Their food menu was good. They encourage vegetarian rather than non-vegetarian diet. They have been receiving helping hands from many local schools also. If they suffer from ill health they get free treatment from Ravi Hospital, Ongole. They have indoor games like carroms, chess and outdoor games too. They wrote many poems and drew colourful pictures about their parents. All their works were displayed beautifully on the display boards. The committee encouraged their academics, art, dance and music to bring overall development in them.

My friends and I felt very happy sharing love and affection with them. They also expressed their happiness being with us at Bommarillu. We all reiterated the heart touching experience in the School and considered priority to charity is duty of everyone in the society.

Y. Kyathi Reddy
IX Irises, Adm. No: 3130



THE BIG RED BALL

There is a big red ball in the sky.
All the day it shines bright.
I cannot reach it even if I try.
It hides itself at the night in the huge sky.
Yes, it is the lovely sun.
I see it every morning.



K. Bhavita Mihira Sri
III Tulips, Adm. No: 3754

WHEN I SEE RAIN

Everything is beautiful, if you see them with eyes of admiration, understanding and affection. When I see it rain, I have a train of thoughts running in my mind. I see the rain pouring down on the sun baked leaves. It gives life to soil, plants, refreshes the nature, and spreads its love all over the land. I see little smiling kids playing in rain, splashing the rainwater on each other and jumping on the small pools and puddles of rainwater.

When I see it rain, I remember millions of farmers whose tears are wiped off with the kind rain. I feel raindrops are the best creation of god because they are never afraid of falling down. It gives us a message to have faith and be brave to spread your love in the times of trouble.

I see outside through the window glass where the dust was wiped by the gentle rain. It gives me a message that all problems will fade away with the passage of time. And no problem is permanent. They will be solved as the rain washes away the dust on my window glass.

When I see it rain, I feel to leave the like and dislike attitudes towards people and enjoy the pleasure of life with everyone. Rain inspires me to be bold, strong, kind and helpful and have patience while I fight for my rights or goals. No matter how many times I see it rain, all these thoughts run in my mind just as it rains.

Ch. Sri Lakshmi
IX Irises, Adm. No: 2095



my PUPPY

Oh, dear puppy!
Rise in the morning and wake me up
With your cute little tail
As smooth as velvet

Join me in my walk
As I begin to talk
You always do shout
With your little mouth

Your size is too small
You run after my ball
You look very cool
My dear puppy
You are my soul.



S. Seksha
VIII Orchids, Adm. No: 3004

HEALTHY EATING

Healthy eating is not about strict dietary limitation, staying unrealistically thin, or depriving yourself of the foods you love. Healthy eating means taking balanced and nutritious food to keep yourself healthy, energetic and in a stabilized mood. Nowadays we have started eating a typical western diet- filled with processed meats, packaged meals, junk food and sugary snacks. They will take you to higher rates of depressions and bipolar disorders and anxiety. In the short term, poor nutrition can contribute to stress, tiredness and affect our capacity to work, and over time, it can contribute to the risk of developing some illnesses and other health problems such as being obese, leading to heart disease and stroke.

So, I suggest you all to eat healthy unprocessed food. This means cooking with fresh vegetables, lean meat, eggs and milk. Eat plenty of fruit, nuts and legumes. Try these healthy eating habits.

N V M. Sumanth
IX Daffodils, Adm. No: 4215



MUSIC

Music is the heart of all
It makes us fall in different meanings and lovely feelings.
It makes you dance and sing anywhere
Tunes fill the air with joy
Like rock and pop
Don't let you stop
It is lovely to hear at night
Music is right
It gives inspiration and motivation.



N. Sri Krishna
IV Irises, Adm. No: 3308

EDUCATION SY(STEM)

A country cannot develop itself. It is the people who develop it. People are able to develop their country in a good way, if they are well educated. The education system in our country is not correct. The students are just learning by rote their notebooks and test books and attending the exams. We are getting ranks but no knowledge. We are getting marks but not ethics. The students are unable to express or speak fluently in public or face an interview confidently due to lack of communication skills.

Everyone's goal is to earn money and lead a luxurious life but no one cares to do something for his country to put it at least in a better position. Children must be taught under standard education system to become innovative for their self-development and imbued with patriotism. I think the education must be more practical rather than theoretical.

K. Shruthi
VIII Daffodils, Adm. No: 3307



EDUCATION

Education is must. None should protest.
Education is our right.
It teaches us not to fight.
Illiteracy is the root cause of poverty.
Educators should encourage illiterates to become literates.
Ours is a democratic country.
We should try to eradicate illiteracy in our country.



Ch. Brundha
IV Sunflowers, Adm. No: 3264

YOUTH TODAY

Everyday youth involves in many activities in different aspects of life. Many things like Internet, movies, parties etc. easily distract their minds. They put less concentration on their important duties. They waste their time in chatting or surfing on Internet. This may cause a major disturbance in their academic progress.

The excessive use of anything always has side effects and Internet is not an exception. My intention is not to single out teenagers but to make them aware of what is leading them to such distractions. I suggest the youth to use the Internet for good but not for bad.

P. Preethi
IX Daffodils, Adm. No: 3439



MUSIC IS MUSIC

Music is soul to the universe
Music brings peaceful mind
Flight to the imagination
Music washes away the dust of everyday life
Music is the universal language.
Music is the medicine
Music... is Music.



K L. Tejeswi
IX Daffodils,
Adm. No: 2063

SAVE WATER

Water is the best gift given to us by nature. Water is used in our daily life for drinking, cleaning, farming etc. So we need to save water.

"Water water everywhere
not a drop to drink."

But many ways to think. They are :

Turn off your water taps while brushing your teeth.
Use buckets for bathing instead of showers.
Use drip irrigation method for farming.
Do rainwater harvesting.

Then, we can say, "water water everywhere, lots of water to drink."
So, friends start conserving water.

M. Srinidhi
IV Tulips, Adm. No: 3564



FRIENDS

F - Fight for you
R- Respect you
I- Interested in you
E- Encourage you
N- Never judge you
D- Dream with you
S- Stand by you

Good friends never say good-bye. They simply say "SEE YOU SOON".

Friendship is an important part of life. Best friends will be with you to share good and bad times. Friendship is about having wonderful memories. Maintaining a good friendship is a matter of great importance and commitment.

P.J.L.V. Sai Ishitha
VII Orchids,
Adm. No: 2591



SMILE PLEASE

A smile says caring
A smile says something
A smile says understood
A smile says agreed
A smile says well done
A smile says I am happy
A smile says satisfied
A smile says succeeded
A smile says thank you
So, smile please



S. Poornima
IV Orchids,
Adm. No: 3173

FAITH, ATTITUDE & APPROACH

WHAT IS FAITH?

Once all farmers in a village decided to pray for rain. On the day of prayer all the farmers gathered at their fields with empty hands. But only one farmer bought his seeds to sow in his field. That is the faith.

WHAT IS ATTITUDE?

On an old man's shirt, it was written " I am not 60 years old...I am young 16 with 44 years of experience.

WHAT IS A POSITIVE APPROACH?

" It is a beautiful day. I can't see it." It was written on a small cardboard, which is hanging around a blind man's neck.

S. Swayam Prakash
V Daffodils, Adm. No: 3721



WHO SAID ENGLISH IS SO EASY?

Fill in the blanks with YES or NO. 5 X 4 =20M

1. _____ I am a fool.
2. _____ I am a stupid.
3. _____ I don't have sense.
4. _____ I don't have brains.



S. Krishna
V Daffodils, Adm. No: 3526

CHRISTMAS

Christmas is a great festival in my life. Do you know why? It is the birthday of Jesus Christ. It comes in winter season. A Christmas tree is normally a fir, an evergreen forest tree with leaves like needles. I love Santa Claus. He brings us many gifts. Jesus is the Son of God. My friends and I decorate our local church with great enthusiasm and do lots of preparations. I look forward to enjoy and share all my happiness with my parents, friends and relatives on 25th December.



G. Deepitha Sharon
IV Orchids,
Adm.No: 2986

JOKES CORNER

- 1) Patient: Doctor I have a habit of walking at nights while sleeping.
Doctor: It is O.K. Walking is good for your health.
- 2) Teacher: One politician can make fifty chapatias in an hour. If there are three more politicians, how many chapatias can they make in an hour?
Student: Zero
Teacher: What! How can it be zero?
Student: They will spend their time in blaming and quarrelling with each other.

D. Ujwal
V Daffodils, Adm. No: 4217



GARDEN

A garden is a piece of ground used to grow flowers, fruits, vegetables and all different kinds of plants and trees. It gives a good look and fresh air, if you have it in your backyard. You feel good and get rid of worries, if you sit in your garden watching the greenery. You may grow guava, palm, lemon, papaya trees and vegetables. Gardening is also a good physical exercise. You will get many health and financial benefits. Then, why do you delay and sit lazily? Go and get a rake, hand fork and a trowel for weeding, and start planting.

T. Sai Hasini
IV Tulips,
Adm. No: 4043



SELF-AWARENESS

Knowing our weaknesses helps us in accepting our limitations and developing a willingness to take help when offered. It enables us to overcome our defects. This gives us a sense of well being. We are able to learn new skills and develop our confidence. Confident people can get success meeting the challenges and will be appreciated by their friends and relatives. Knowing our strengths helps us not only in bringing success but also inspires others. This helps to bring about a change in us and in others.

K. Pooja Keerthi
IX Daffodils,
Adm. No: 2674



VANISH!!

Once, the people in a village were troubled by a sea monster. It destroyed all their crops and houses. One day they prayed to the fairy Godmother. She appeared and advised them to come together whenever they see the monster and cry "VANISH!". On the next day the monster came to the village. It began to destroy the crops and houses. The villagers cried together "VANISH!" The monster was scared and vanished from the village. The villagers were so happy and thanked the fairy Godmother.

Moral: If we stay together, no one can harm us.

K. Sriya
IV Sunflowers, Adm. No: 3284



SONG OF THE EARTH

What about the earth?
What about the sunrise?
What about the rain?
What about the rivers?
What about the air?
What about the soil?
What about all the peace?
What about all the dreams?
That you said those were yours and mine.
Have you ever stopped to notice?
What has happened to them?
The earth has been burning.
The rain has stopped.
The rivers have dried.
The air is polluted.
And all the green has become brown.

Look, what you have done to this earth!!



K. Gurudatha Sai Aasish
X Irises, Adm. No: 2595

CHILDHOOD

The sweetest and loveliest moments in everyone's life are in childhood. All children enjoy together a lot. When we grow up, we experience nostalgia whenever we remember the childhood days. We sometimes laugh at those days and long for them. Children argue, fight, laugh and share with their friends. Though they fight each other, they sit together to share and care. Each and every day is so precious. We can't forget the magical age. It happens in everyone's life. Childhood is not a past. It is a part of our life.

K. Varshita
VIII Irises, Adm. No: 4002



SIMPLE THINGS ARE BEST

A patch of green
A small bird's nest
A drink of fresh water
A taste of bread and jam
A song of old
A smile of an infant
A favourite book
A tree in blossom
A bouncing ball
A summer rain
A rainbow in the sky
A touch of mother
And time to rest
These simple things are the best in life.



N. Charan Sai
VII Daffodils, Adm. No: 3271

OUR PRAYER

*May my mind be always given to the spirit of enquiry
and learning;*

*I'll never let my eye of reason be blinded
by dry and dead habit and superstitions;*

*I do not let my mind be subject to narrow and ugly prejudices
of class, caste, creed, religion and nationality;*

*I love my country and strive to realize the ideal of being
a world-citizen;*

I always act toward others, as I desire them to act toward me;

*I do nothing that will bring discredit
on myself, my teachers or my fellow pupils.*

May my mind be without fear and my head always held high;

*I will strive at all times to keep my school a lovely and
happy place,*

so that all of us may be proud of it.

This is my solemn pledge and soul's prayer!

MASTERING ENGLISH

- Spoken English compulsory in school from 1st standard
- Reading a book every 15 days from 5th Class onwards
- Many Creative writing tasks given – poems, essays and stories
- Compulsory public speaking in class and assembly
- Hundreds of exercises in English Grammar
- Appreciation of literature through real comprehension
- Mastering advanced vocabulary in English through sentence making with each word

MASTERING SCIENCES, SOCIAL AND MATHS

- Conceptual teaching with real life connection in sciences, social sciences and maths
- Summary writing in all topics in all subjects
- Reading textbook and writing answers to questions based on every paragraph from each chapter as revision
- Projects and model making in sciences and social sciences
- Hundreds of exercises in speed maths with monthly tests
- Advanced problem solving in Maths , Physics and Chemistry

PERSONALITY DEVELOPMENT

- Value education classes through reading and discussion
- Active singing, drama and dance clubs
- Ethics club to develop ethical values
- Adventure trips and field trips
- Active games
- Green brigade for environmental awareness
- Inspiring , motivating and caring for each child through real counselling and monitoring and inculcating self discipline with love

MASTERING OTHER LANGUAGES

- Deep appreciation of Telugu literature, practice in writing and mastering advanced vocabulary through making sentences
- Easy learning of Hindi through continuous practice by using the language in spoken and written form and getting corrected.